

BRL 9500-W
Datum:29-05-2026

NATIONALE BEOORDELINGSRICHTLIJN

voor het NL-EPBD®-procescertificaat voor

‘ENERGIEPRESTATIE GEBOUWEN’

**NL-EPBD®-procescertificaat voor het bepalen van de energieprestatie van
woningen en woongebouwen**

Vastgesteld door het CCvD van
Stichting InstallQ op 9 oktober 2025

Bindend verklaard door de
Stichting InstallQ per 14-10-2025

Aangewezen door de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening op 29-05-2026

© **InstallQ**

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Algemene informatie bij deze uitgave

De BRL 9500 biedt bedrijven en organisaties de mogelijkheid zich te laten certificeren voor de werkzaamheden die leiden tot het opstellen van een energieprestatie-rapport van gebouwen waarin de energieprestatie van een gebouw is vastgelegd. Deze energieprestatie moet op verschillende momenten worden vastgesteld, bij een preventieve toets aan de regels van het Besluit bouwwerken leefomgeving [5], bij oplevering, en in het kader van verkoop of verhuur. In alle gevallen geldt dat dit rapport slechts kan worden afgegeven door een bedrijf dat beschikt over een NL-EPBD certificaat, afgegeven op basis van de BRL 9500.

De BRL 9500-W is opgesteld door de Technische Commissie TC 9500, onder verantwoordelijkheid van het Centraal College van Deskundigen (CCvD) van schemabeheerder Stichting InstallQ. InstallQ is als lid van de Vereniging van Schemabeheerders (VVS) met goed resultaat geauditteerd volgens NTA 8813 'Eisen aan ontwikkeling en beheer van schema's voor conformiteitsbeoordeling door onafhankelijke schemabeheerders'.

Toelichting

Op de website van InstallQ www.InstallQ.nl is zowel de samenstelling van de TC 9500 als het CCvD te raadplegen.

Status BRL

De BRL 9500-W is een door de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) aangewezen nationale beoordelingsrichtlijn. Geaccrediteerde certificatie-instellingen toetsen aan de hand van deze BRL of organisaties voldoen aan de eisen voor het behalen of behouden van een certificaat voor het bepalen van de energieprestatie van woningen en woongebouwen.

De BRL 9500-W wordt uitgevoerd onder accreditatie van de Raad voor Accreditatie (RvA). Accreditatie door de RvA houdt in dat de uitvoering van het certificatieschema door een voor de BRL 9500-W geaccrediteerde certificatie-instelling voldoet aan de eisen van NEN-EN-ISO/IEC17065.

De BRL 9500-W:2026 vervangt de BRL 9500-W van 1 juli 2024. Alle bestaande certificaathouders dienen vanaf de datum van wettelijke aanwijzing te werken volgens de bepalingen in de aangewezen BRL. Certificaathouders dienen uiterlijk één jaar na de wettelijke aanwijzing van de BRL 9500-W:2026 over een nieuw certificaat te beschikken. Certificaten afgegeven voor de BRL 9500-W van 1 juli 2024 verliezen een jaar na de wettelijke aanwijzing van de BRL 9500-W:2026 hun geldigheid.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

INHOUDSOPGAVE		pagina
1.	INLEIDING	5
1.1	Gebruik van de BRL	5
1.2	Aard van de kwaliteitsverklaring	5
1.3	Leesaanwijzingen	5
1.4	Termen en definities	6
2.	ONDERWERP EN DOEL VAN CERTIFICATIE	12
2.1	Onderwerp	12
2.2	Doel	13
3.	EISEN TE STELLEN AAN HET ENERGIEPRESTATIE-RAPPORT	14
3.1	Eisen aan het energieprestatie-rapport	14
3.2	Overige eisen	15
4.	EISEN AAN DE WERKZAAMHEDEN	16
4.1	Vakbekwaamheid	16
4.1.1	Bijscholing	16
4.1.2	Intrekken vakbekwaamheid	17
4.2	Te verrichten activiteiten	17
4.2.1	Informeren opdrachtgever	18
4.2.2	Opname	18
4.2.3	Meerekenen later aangebrachte verbeteringen (bestaand)/(herlabelen)	23
4.2.4	Berekening van de energieprestatie	23
4.2.5	Registratie	24
4.2.6	Levering van het energieprestatie-rapport	25
4.2.7	Projectdossier	25
4.3	Representativiteit	26
5.	EISEN TE STELLEN AAN DE CERTIFICAATHOUDER	27
5.1	Inschrijving bij Kamer van Koophandel	27
5.2	Inloggegevens registratiesysteem	27
5.3	Personeel	27
5.4	Hulpmiddelen en instrumenten	28
5.5	Onafhankelijkheid	28
6.	INTERNE KWALITEITSBEWAKING	30
6.1	Interne audits en projectcontroles	30
6.2	Kwaliteitshandboek	32
6.3	Kwaliteitsbeleid	33
6.4	Taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden en vakbekwaamheden	33
6.5	Geheimhouding	33
6.6	Beschrijving van procedures	34
6.7	Procedure-eisen	34
6.7.1	Beheersing van de vakbekwaamheid	34
6.7.2	Documentenbeheer	35
6.7.3	Projectenregistratie	35
6.7.4	Projectdossier	35
6.7.5	Klachtenbehandeling	36
7.	EXTERNE KWALITEITSBEWAKING	37
7.0	Algemeen	37
7.1	Toelatingsprocedure	37
7.1.1	Organisatiegericht onderzoek, omvang	37

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

7.1.2	Organisatiegericht onderzoek, inhoud	38
7.1.3	Projectgericht toelatingsonderzoek, omvang	38
7.1.4	Projectgericht onderzoek, inhoud	39
7.1.5	Rapportage	40
7.1.6	Afgifte van het certificaat	40
7.1.7	Overstappen naar een andere certificatie-instelling	40
7.2	Vervolgcontroles	41
7.2.1	Organisatiegerichte vervolgccontrole, omvang	41
7.2.2	Organisatiegerichte vervolgccontrole, inhoud	42
7.2.3	Projectgerichte vervolgccontrole, omvang	42
7.2.4	Projectgerichte vervolgccontrole, inhoud	45
7.2.5	Rapportage	45
7.2.6	Afwijkingen en sancties	46
7.3	Eisen aan de bekwaamheid van personeel van de certificatie-instelling	48
7.3.1	Auditor (organisatiegerichte controles)	48
7.3.2	Auditor (projectgerichte controles)	49
7.3.3	Beslisser	49
7.3.4	Reviewer	50
7.4	Behandeling klachten en beroepen	50
7.5	Rapportage aan InstallQ	51
8.	EISEN TE STELLEN AAN HET CERTIFICAAT	52
8.1	Certificaathouder	52
8.2	Subdeelgebied	52
8.3	Uitvoering van het certificaat	52
8.4	Geldigheidsduur	52
9.	GEbruIK VAN HET CERTIFICAAT EN HET CERTIFICATIEMERK	53
10.	SCHORSING, INTREKKING EN OPSCHORTING VAN HET CERTIFICAAT	54
10.1	Schorsing	54
10.2	Intrekking certificaat	54
10.3	Intrekking vakbekwaamheid EP-adviseur	55
10.4	Opschorting	56
11.	REFERENTIES	57

BIJLAGE 1 MODEL VAN HET CERTIFICAAT

BIJLAGE 2a EISEN AAN DE VAKBEKWAAMHEID VAN DE EP-W/B ADVISEUR

BIJLAGE 2b EISEN AAN DE VAKBEKWAAMHEID VAN DE EP-W/D ADVISEUR

BIJLAGE 3 INHOUD PROJECTDOSSIER

BIJLAGE 4 CHECKLIST INFORMATIE OPDRACHTGEVER (NIET LIMITATIEF)

BIJLAGE 5 TE VERZAMELEN BEWIJSMATERIAAL TIJDENS BOUW/RENOVATIE

BIJLAGE 6a MEE TE WEGEN MAATREGELLEN IN HET KADER VAN HERLABELLEN

**BIJLAGE 6b NIET TOEGESTANE MEE TE WEGEN MAATREGELLEN IN HET KADER
VAN HERLABELLEN**

BIJLAGE 7: KLACHTEN- EN BEROEPSPROCEDURE

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

1. INLEIDING

1.1 Gebruik van de BRL

In deze beoordelingsrichtlijn zijn de eisen opgenomen, zoals deze bij de behandeling van een aanvraag c.q. de instandhouding van een kwaliteitsverklaring voor het bepalen van de energieprestatie van woningen en woongebouwen worden gehanteerd door de certificatie-instellingen, die hiervoor door de Raad voor Accreditatie¹ zijn geaccrediteerd.

De beoordelingsrichtlijn bevat niet alleen eisen waaraan de certificaathouder moet voldoen, maar ook eisen waaraan de certificatie-instelling moet voldoen.

Tezamen met het certificatiereglement (van de certificatie-instelling), vormt de BRL 9500-W een zogenoemd 'certificatieschema'.

Om de BRL 9500-W te mogen gebruiken heeft de certificatie-instelling een gebruiksovereenkomst met InstallQ.

Opmerking 1

De certificatie-instelling dient in de certificaathoudersovereenkomst als bedoeld in NEN 17065 de certificaathouder afdwingbaar de verplichtingen op te leggen zoals opgenomen in de BRL 9500.

Opmerking 2

De certificaathouder en certificatie-instelling blijven gedurende vijf jaar na beëindiging van hun werkzaamheden, overdracht van dossiers naar een andere certificaathouder en/of overgang naar een nieuwe certificatie-instelling verantwoordelijk voor de door hen uitgevoerde werkzaamheden.

1.2 Aard van de kwaliteitsverklaring

De kwaliteitsverklaringen die op grond van de BRL worden afgegeven, worden aangeduid als: NL-EPBD® procescertificaat.

1.3 Leesaanwijzingen

Waar in deze BRL de term EP-W adviseur wordt gebruikt betreft dit zowel de EP-W/Basis als de EP-W/Detail adviseur. Daar waar bepalingen verschillen worden EP-W/B en EP-W/D afzonderlijk genoemd.

De in deze beoordelingsrichtlijn opgenomen opmerkingen zijn normatief, de toelichtingen zijn informatief.

¹ Deze accreditatie door de Raad voor Accreditatie vindt plaats op basis van NEN-EN-ISO/IEC 17065:2012 Conformiteitsbeoordeling - Eisen voor certificatie-instellingen die certificaten toekennen aan producten, processen en diensten'.

1.4 Termen en definities

Basisopname

De basisopname is de opname die gedaan wordt als de detailopname niet mogelijk is door het ontbreken van gedetailleerde invoergegevens. Uitgangspunt is dat de informatie visueel waarneembaar is of op een andere wijze eenvoudig te achterhalen. De werkwijze bij de basisopname wordt beschreven in ISSO-publicatie 82.1 [2].

Beheerder van het landelijke gegevensbestand, EP-Online

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) (www.rvo.nl) beheert het landelijk gegevensbestand van energieprestaties van gebouwen, EP-Online. Energieprestatieadviseurs registreren hier de door hen opgestelde energieprestatie-rapporten inclusief de vastgestelde energieprestatie. Certificatie-instellingen maken gebruik van de door RVO verstrekte gegevens uit EP-Online in het kader van hun controlewerkzaamheden (organisatiegericht en projectgericht).

BENG-eisen

De wettelijke eisen die bij de bouw van alle nieuwbouw, zowel woningbouw als utiliteitsbouw, aan de energieprestatie worden gesteld en leiden tot Bijna Energieneutrale Gebouwen (BENG) (zie ook definitie energieprestatie-rapport).

Detailopname

De detailopname is de opname die gedaan wordt als gedetailleerde invoer informatie over het gebouw beschikbaar is. De werkwijze bij de detailopname wordt beschreven in ISSO-publicatie 82.1 [2].

DoP (Declaration of Performance)

Een DoP is een prestatieverklaring in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 305/2011 (Verordening Bouwproducten). Conform deze richtlijn neemt de fabrikant met het opstellen van de prestatieverklaring de verantwoordelijkheid op zich dat het bouwproduct aan de in de DoP opgegeven prestaties voldoet.

Energielabel:

Het energielabel wordt automatisch gegenereerd bij registratie van het energieprestatie-rapport in EP-Online.

Energieprestatie

De energieprestatie berekend op basis van de NTA 8800 [4], onder standaard omstandigheden, en waarvan de uitkomsten zijn opgenomen in het energieprestatie-rapport.

Energieprestatie-indicator

Eén of meer parameters die bij de energieprestatie-berekening als output gegenereerd worden.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Energieprestatie-rapport

In het energieprestatie-rapport is de energieprestatie vastgelegd van een woning of woongebouw. Het energieprestatie-rapport levert alle parameters die inzichtelijk maken wat de energieprestatie van een woning of woongebouw is, en waarmee getoetst kan worden of de energieprestatie van een woning of woongebouw voldoet aan de wettelijke-eisen.

Verplichte parameters zijn onder meer:

EP1: de energiebehoefte in kWh/m² gebruiksoppervlakte per jaar;

EP2: het primair fossiel energiegebruik in kWh/m² gebruiksoppervlakte per jaar;

EP3: het aandeel hernieuwbare energie uitgedrukt in een percentage.

Daarnaast vermeldt het energieprestatie-rapport het energielabel (letter), gebaseerd op EP2, de netto-warmtevraag, het risico op oververhitting (TO_{juli}-indicator) en hoe de netto warmtebehoefte zich verhoudt tot de Standaard voor Woningisolatie.

Een energieprestatie-rapport, die na registratie bij EP-online leidt tot de afgifte van een energielabel, wordt in ieder geval opgesteld bij een toets aan het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl), bij oplevering, en bij verkoop of verhuur van bestaande woningen of woongebouwen. Het doel is anders, de inhoud van het energieprestatierapport is gelijk. Voor woongebouwen leidt registratie bij EP-Online niet tot afgifte van een energielabel.

Energieprestatie-rapport bij toets Bbl

Dit energieprestatie-rapport wordt opgesteld om te bepalen of het aannemelijk is of de energieprestatie van de te bouwen of te renoveren woning of het woongebouw voldoet aan de door de overheid minimaal gestelde energieprestatie-eisen. Het energieprestatie-rapport kan worden gebruikt ter onderbouwing van het voldoen aan de regels van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) [5] bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit of voor het vaststellen van een borgingsplan bij bouwactiviteiten die vallen onder de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) [6].

Energieprestatie-rapport bij oplevering

Dit energieprestatie-rapport wordt opgesteld nadat een woning of woongebouw is gebouwd of gerenoveerd, op basis van de staat of situatie bij oplevering. Aan de hand van dit rapport kan de toezichthouder (Bouw- en Woningtoezicht of kwaliteitsborger) ook toetsen of gebouwd of gerenoveerd is, conform de voorschriften van het Bbl [5] en of bij oplevering voldaan wordt aan de door de overheid minimaal gestelde energieprestatie-eisen. Daarnaast wordt voor een woning het energieprestatie-rapport opgesteld in het kader van de eis om bij verkoop of verhuur van woningen een energielabel aan de nieuwe huurder of koper te overhandigen.

Energieprestatie-rapport bij bestaand

Dit energieprestatie-rapport wordt opgesteld in het kader van de eis om bij verkoop of verhuur van bestaande woningen een energielabel aan de nieuwe huurder of koper te overhandigen. Het energielabel mag bij overhandiging maximaal 10 jaar oud zijn.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Energieprestatievergoeding (EPV)

De vergoeding die verhuurders, naast de huur en servicekosten, mogen vragen aan huurders bij het zeer energiezuinig maken van huurwoningen tot het niveau van de BENG-eisen of de Standaard voor Woningisolatie.

EP-W adviseur

Een persoon die voldoet aan de eisen voor een EP-W/B adviseur of EP-W/D adviseur.

EP-W/B adviseur

Een persoon die vakbekwaam is een energieprestatie-rapport op te stellen en te registreren volgens de basisopname volgens hoofdstuk 4 van deze BRL, en die voldoet aan de eisen van bijlage 2a.

EP-W/D adviseur

Een persoon die vakbekwaam is een energieprestatie-rapport op te stellen en te registreren volgens de basis- of detailopname volgens hoofdstuk 4 van deze BRL, en die voldoet aan de eisen van bijlage 2b.

EP-U adviseur

Een persoon die voldoet aan de eisen voor een EP-U/B adviseur of EP-U/D adviseur.

EP-U/B adviseur

Een persoon die vakbekwaam is een energieprestatie-rapport op te stellen en te registreren volgens de basisopname volgens hoofdstuk 4 van BRL 9500-U. De EP-U/B adviseur voldoet aan de eisen in bijlage 2a van de BRL 9500-U.

EP-U/D adviseur

Een persoon die vakbekwaam is een energieprestatie-rapport op te stellen en te registreren volgens de basis- of detailopname volgens hoofdstuk 4 van BRL 9500-U. De EP-U/D voldoet aan de eisen in bijlage 2b van de BRL 9500-U.

Fraude

In het kader van deze BRL wordt onder fraude verstaan het opzettelijk vervalsen, manipuleren of onjuist opstellen van een energieprestatie-rapport of energielabel met het doel de energieprestatie van een woning of woongebouw gunstiger of ongunstiger voor te stellen dan in werkelijkheid (volgens BRL 9500-W en ISSO-publicatie 82.1) het geval is.

Toelichting:

Onder fraude valt onder meer maar niet uitsluitend:

- het bewust verkeerd invoeren van gegevens bij het opstellen van een energieprestatie-rapport (bijvoorbeeld een betere of slechtere isolatie opgeven dan feitelijk aanwezig is);
- het gebruiken van niet-vakbekwame energieprestatieadviseurs;
- het vervalsen of namaken van officiële energielabels;
- Het achteraf aanpassen van energielabels zonder registratie met het doel dit als geregistreerd energielabel te gebruiken.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Gecontroleerde kwaliteitsverklaring

Een gecontroleerde kwaliteitsverklaring is een schriftelijke verklaring die door Bureau Controle en Registratie Gelijkwaardigheidsverklaringen (BCRG) positief is beoordeeld waar het gaat om de voor de energetische prestatie relevante kenmerken van het product/systeem. Gecontroleerde kwaliteitsverklaringen worden opgenomen in een door BCRG beheerde database.

Toelichting

Een kwaliteitsverklaring is een verklaring dat een product bepaalde eigenschappen heeft die bepaald zijn conform een algemeen geaccepteerde norm of bijlage van een norm. In het kader van de Energieprestatieberekening gaat het om eigenschappen of productkarakteristieken die gebruikt kunnen worden in de berekeningsmethodiek (NTA 8800). Een EMG-verklaring waar het gaat om de energieprestatie op gebieds-niveau, opgesteld op basis van bijlage P van de NTA 8800 valt hier ook onder.

Gecontroleerde gelijkwaardigheidsverklaring

Een gecontroleerde gelijkwaardigheidsverklaring is een gelijkwaardigheidsverklaring die door BCRG positief is beoordeeld, waar het gaat om de uitgevoerde toetsing aan de vigerende toetsingskaders (NTA 8800) op minimale gelijkwaardigheid van een product of systeem op het aspect energiezuinigheid.

Toelichting

Een gelijkwaardigheidsverklaring is een schriftelijke verklaring waarin wordt aangetoond dat alternatieve systeemkeuzen en/of producten, die in het kader van de vigerende toetsingskaders niet worden gewaardeerd, tenminste dezelfde mate van veiligheid, bescherming van de gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en bescherming van het milieu bieden als bedoeld in genoemde toetsingskaders en relevante, aanpalende documenten.

Gevolgklassen

Per 1 januari 2024 wordt de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) [6] gefaseerd ingevoerd. Vanaf dat moment is een technische bouwactiviteit voor bouwwerken in gevolgklasse 1 (nieuwbouw) meldingsplichtig. De meldingsplicht bestaat uit een bouwmelding en een gereedmelding. Een kwaliteitsborger controleert die activiteit onder het stelsel van kwaliteitsborging. Onder gevolgklasse 1 vallen onder andere eengezinswoningen, woonboten en vakantiehuisjes.

Toelichting

Voor een nadere toelichting en voorbeelden van onder gevolgklasse 1 vallende gebouwen, zie www.iplo.nl. Voor een beschrijving van het toepassingsgebied zie artikel 2.17 Bbl.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Opnamedatum

Dit is de datum waarop de gegevens worden opgenomen op basis waarvan de energieprestatie wordt vastgesteld. In de situatie van “oplevering” en “bestaand” betreft het de datum waarop de adviseur de woning of het woongebouw bezoekt. Bij de berekening in het kader van een preventieve toets aan de regels van het Bbl [5] ten behoeve van een bouwactiviteit is de opnamedatum gelijk aan de registratiedatum. Bij een opname die over meerdere dagen verspreid is, is de opnamedatum gelijk aan de datum waarop de opname start. De wettelijk vastgestelde maximale geldigheid van het energieprestatie-rapport start vanaf de opnamedatum.

Opnameprotocol

ISSO-publicatie 82.1 [2], in deze BRL ook wel als opnameprotocol aangeduid, beschrijft hoe de EP-W adviseur een opname van een woning of woongebouw moet uitvoeren.

Opdrachtgever

De opdrachtgever is de gebouweigenaar, of een in opdracht van de gebouweigenaar handelende partij. Afhankelijk van de bouwfase kan dit een projectontwikkelaar, architect, aannemer, gebouwbeheerder of makelaar zijn.

Primair fossiel energiegebruik

Dit is het energiegebruik van de woning of het gebouw uitgedrukt in benutting van fossiele bronnen en uitgedrukt in de primaire fossiele energie-indicator en één van de energieprestatie-indicatoren, die via de software gegenereerd wordt. De uitkomst van deze indicator wordt als basis gebruikt om te beoordelen bij toetsing door de CI of de uitkomst van de berekening, uitgedrukt in kWh per m² gebruiksoppervlak per jaar, voldoende nauwkeurig is (zie paragraaf 7.2.6.2).

Opmerking

Primair fossiel energiegebruik (EP2) is de indicator die gebruikt kan worden om te toetsen of het gebouw voldoet aan de BENG2-eis. Bij de berekening van het primair fossiel energiegebruik van een woonfunctie, woongebouw of logiesfunctie niet gelegen in een logiesgebouw wordt, als energiemaatregelen op gebiedsniveau van toepassing zijn, gerekend met forfaitaire waarden voor deze maatregelen.

Registratiedatum

Dit is de datum waarop de gegevens die nodig zijn voor het vaststellen van een energielabel worden geregistreerd bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Schriftelijk

Weergave op papier of digitaal.

Standaard omstandigheden

De in het kader van deze BRL berekende energieprestatie wordt vastgesteld onder standaard omstandigheden zoals omschreven in de NTA 8800 [4].

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Seriematige nieuwbouw- of renovatieprojecten

Projecten met woningen die in één bouwstroom zijn of worden gebouwd of gerenoveerd en die gelijktijdig worden opgenomen en geregistreerd.

Standaard voor woningisolatie

De ‘Standaard voor woningisolatie’ geeft aan wanneer een woning goed genoeg is geïsoleerd om (aard)gasvrij te kunnen worden. De Standaard is een referentie voor een maximale netto-warmtebehoefte van een woning en staat weergegeven in de toelichting bij het energielabel.

Woning

Een individuele woning, gebouw of gedeelte daarvan met een woonfunctie als bedoeld in bijlage 1B van het Besluit bouwwerken leefomgeving [5], of een gebouw of gedeelte daarvan met een logiesfunctie niet gelegen in een logiesgebouw als bedoeld in bijlage 1B van het Besluit bouwwerken leefomgeving [5]

Woongebouw

Een gebouw of gedeelte daarvan met uitsluitend woonfuncties of nevenfuncties daarvan, waarin meer dan één woonfunctie ligt die is aangewezen op een gemeenschappelijke verkeersruimte. Beneden-bovenwoningen betreffen een bijzondere categorie gestapelde woningbouw. Dit zijn woningen in een woongebouw. De woningen kunnen zowel een gemeenschappelijke verkeersruimte, als ieder een eigen toegang aan de straat hebben.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

2. ONDERWERP EN DOEL VAN CERTIFICATIE

2.1 Onderwerp

De BRL 9500-W omvat de eisen die worden gesteld aan de energieprestatie van een woning of woongebouw en de wijze waarop deze wordt bepaald. De BRL 9500-W wordt aangewezen in de Omgevingsregeling [1].

De BRL 9500-W onderscheidt twee subdeelgebieden:

- 1.E energieprestatie-rapport woningen of woongebouwen, basisopname;
- 2.E energieprestatie-rapport woningen of woongebouwen, detailopname.

Bedrijven kunnen zich laten certificeren voor de basisopname en/of voor de detailopname.

Opmerking 1

In afdeling 6.4 van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) [5] is vastgelegd voor welke gebouwen er voor oplevering, verhuur en verkoop een energielabel beschikbaar moet zijn en welke eisen hieraan worden gesteld. Daarnaast wordt er een energieprestatierapport opgesteld om aannemelijk te maken dat aan de eisen aan nieuw te bouwen woningen en woongebouwen van H4 van het Bbl [5] wordt voldaan.

Opmerking 2

Als in een gebouw zowel woonfuncties als utiliteitsfuncties aanwezig zijn, splitst de adviseur de opname en berekeningen in een woning- en een utiliteitsbouwgedeelte. Voor woningen met een kleine utiliteitsfunctie geldt dat als de gesommeerde gebruiksoppervlakte van de andere labelplichtige gebruiksfunctie(s) in of aan de woning niet meer dan de helft is van de totale gebruiksoppervlakte van de woonfunctie in het gebouw en niet meer dan 50 m² is, het energieprestatie-rapport wordt opgesteld alsof de gehele woning (inclusief de andere functie) een woonfunctie heeft. In alle andere situaties zijn separate energieprestatie-rapporten nodig voor woonfunctie(s) enerzijds en andere gebruiksfunctie(s), vallend onder utiliteitsbouw anderzijds. Er kunnen meerdere energieprestatie-rapporten op één adres worden geregistreerd bij bijzondere BAG-situaties (zie handleiding EP-Online).

Opmerking 3

Recreatiewoningen vallen in principe onder de BRL 9500-W. Recreatiewoningen gelegen in een logiesgebouw waarbij meer dan één recreatiewoning is aangewezen op een gemeenschappelijke verkeersroute, moeten worden opgenomen volgens de BRL 9500 voor de Utiliteitsbouw (BRL 9500-U). Een gebouw met daarin zowel woonfunctie(s) als logiesfunctie(s), waarbij de logiesfuncties zijn aangewezen op een gemeenschappelijke verkeersroute, moet voor de opname gesplitst worden in woongebouw, op te nemen volgens de BRL 9500-W, en logiesgebouw, op te nemen volgens de BRL 9500-U. Er hoeft niet te worden gesplitst in die gebouwen waar de logiesfunctie een nevenfunctie is van de woonfunctie en < 50 m² is.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

2.2 Doel

Het doel van de certificatie is dat bedrijven kunnen beschikken over een certificaat op basis van hoofdstuk 8 van deze BRL. Met het afgeven van dit certificaat verklaart een onafhankelijke deskundige, de certificatie-instelling, dat het gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat de energieprestatie-rapporten die gecertificeerde bedrijven afgeven voldoen aan de in deze BRL vastgelegde kwaliteitseisen. De bedrijven staan hiertoe onder toezicht van de certificatie-instelling.

3. EISEN TE STELLEN AAN HET ENERGIEPRESTATIE-RAPPORT

De certificaathouder levert aan zijn opdrachtgever een gecertificeerde dienst, die bestaat uit het verrichten van werkzaamheden leidend tot het aan de opdrachtgever verstrekken van een energieprestatie-rapport, waarin de energieprestatie van een woning en/of een woongebouw onder Standaard omstandigheden is vastgelegd, inclusief een energielabel dat voldoet aan de eisen zoals die gesteld worden in artikel 6.29 van het Besluit bouwwerken leefomgeving [5] en de Omgevingsregeling [1].

3.1 Eisen aan het energieprestatie-rapport

Energieprestatie-rapporten worden onder andere opgesteld ten behoeve van:

- een beoordeling of te bouwen of te renoveren woningen of woongebouwen aan de regels van het Bbl voldoen (hierna aangeduid als “toets Bbl”);
- de oplevering van nieuwgebouwde of gerenoveerde woningen of woongebouwen (hierna aangeduid als “oplevering”);
- bestaande woningen of woongebouwen (hierna aangeduid als “bestaand”).

Toelichting

Een energieprestatie-rapport kan onder andere worden gebruikt voor het Woning WaarderingsStelsel (WWS), een Energieprestatievergoeding (EPV), en in het kader van subsidieregelingen of hypothecaire leningen.

Een energieprestatie-rapport voldoet aan de eisen gesteld in deze BRL. Het energieprestatie-rapport levert onder andere de parameters waaraan wettelijke eisen gesteld worden [5] en een energielabel volgens het format zoals dat voor het energielabel voor woningen wettelijk is vastgesteld (voor een voorbeeld van het energielabel voor woningbouw, zie www.rvo.nl).

De EP-W adviseur maakt voor zowel de basisopname als detailopname gebruik van ISSO-publicatie 82.1 [2] en van, volgens de BRL 9501 op basis van de NTA 8800 geattesteerde, EP-software [3].

Basis- of detailopname

Een woning of woongebouw wordt opgenomen volgens de basisopname of de detailopname. Bij de detailopname worden meer gegevens opgenomen en worden er door de EP-adviseur ook berekeningen gemaakt (zie ook 4.1).

De detailopname is verplicht bij:

- Het maken van een berekening om aannemelijk te maken dat aan de wettelijke energieprestatie-eisen voor nieuw te bouwen woningen en woongebouwen wordt voldaan;
- Het maken van een berekening bij vernieuwing na sloop waaraan wettelijke energieprestatie-eisen worden gesteld en waarbij alleen de fundamente en bijvoorbeeld de verdiepingsvloer van de oorspronkelijke woning of woongebouw gehandhaafd blijven. Het gebouw krijgt een volledig nieuwe gebouwschil.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

- Woningen of woongebouwen die volledig gerenoveerd worden, en waaraan na 1.1.2021 wettelijke eisen voor nieuwbouw worden gesteld aan de thermische isolatie of aan het aandeel hernieuwbare energie.;
- Het opnemen van een (nieuwe) woning of woongebouw met een opleverdatum na 1.1.2021;
- Het aanvragen en vaststellen van een energieprestatievergoeding (EPV);
- Het aantonen dat een verbetering leidt tot het behalen van een bepaalde BENG-eis;
- Een woning of woongebouw waarvoor eerder een energieprestatie-rapport volgens de detailopname is geregistreerd.

Opmerking

Voor woningen die na 2021 worden toegevoegd aan een (woon)gebouw dat voor 2021 is gerealiseerd moet de detailopname worden toegepast.

Toelichting

Als geen van bovengenoemde situaties van toepassing is, kan de opdrachtgever kiezen voor een detail- of basisopname.

Tabel: afbakening energieprestaties en opnamekeuzes

	Woningen	Woongebouwen		Keuze opname
		Complexniveau	Individueel woningniveau	
Toets Bbl	X	X	X*	Detail
Oplevering	X	X	X	Detail
Bestaand	X	-	X	Basis of detail

* Als er bij een toets van de energieprestatie aan het Bbl van een woongebouw sprake is van voldoende actieve koeling, wordt de TO_{juli} nog wel berekend maar hoeft de uitkomst niet te voldoen aan de eis uit het Bbl. In dat geval hoeven van de individuele woningen in het woongebouw geen afzonderlijke energieprestatie-rapporten te worden opgesteld en te worden geregistreerd. Of er sprake is van voldoende koeling hoeft de EP adviseur niet te bepalen. In ISSO-publicatie 82.1 [21 wordt beschreven welke informatie de EP adviseur in deze situatie aan het projectdossier moet toevoegen.

Toelichting

In ISSO-publicatie 82.1 is een beslisschema opgenomen om na te gaan of het risico op oververhitting van een woongebouw voldoende beperkt is.

3.2 Overige eisen

Een energieprestatie-rapport wordt opgesteld volgens de in hoofdstuk 4 van deze BRL opgenomen eisen aan de te verrichten werkzaamheden.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

4. EISEN AAN DE WERKZAAMHEDEN

Om te komen tot de levering van een energieprestatie-rapport volgens hoofdstuk 3, verricht de certificaathouder voor zijn opdrachtgever een aantal werkzaamheden onder certificaat. In dit hoofdstuk zijn de eisen beschreven die aan deze werkzaamheden worden gesteld.

4.1 Vakbekwaamheid

De werkzaamheden in het kader van het opstellen en registreren van een energieprestatie-rapport basisopname worden uitgevoerd door een EP-W/B of een EP-W/D adviseur. De werkzaamheden in het kader van het opstellen en registreren van een energieprestatie-rapport detailopname worden uitgevoerd door een EP-W/D adviseur.

Een EP-W/B adviseur voldoet aan de eisen van bijlage 2a. Een EP-W/D adviseur voldoet aan de eisen van bijlage 2b.

Opmerking 1

Een EP-W/D adviseur is gekwalificeerd om de Rc-waarde van bouwkundige constructies en de U-waarde van transparante constructies, panelen en deuren met de detailopname te berekenen. Ook kan hij of zij de lineaire thermische bruggen van de geometrie en de transmissie bij leidingen bepalen.

Opmerking 2

Een EP-W/B adviseur kan op het niveau van de basisopname informatie verzamelen die een EP-W/D adviseur nodig heeft om de hiervoor genoemde berekeningen te maken. De verwerking van deze informatie en de verantwoordelijkheid voor de juistheid van deze informatie ligt bij de EP-W/D adviseur.

Het bewijs van vakbekwaamheid wordt uitgegeven onder verantwoordelijkheid van InstallQ.

De inzet van personen zonder geldig bewijs van vakbekwaamheid (conform bijlage 2a/2b) is niet toegestaan.

De certificaathouder die het energieprestatie-rapport en de vastgestelde energieprestatie voor de woning of het woongebouw registreert volgens artikel 4.3.5 is verantwoordelijk voor de juistheid hiervan.

4.1.1 Bijscholing

Ter bewaking van het kwaliteitsniveau van de door het gecertificeerde bedrijf uitgevoerde activiteiten dient de certificaathouder zeker te stellen dat de EP-W adviseurs (B en D) voldoende bij- en nascholing passend bij de door hen uit te voeren activiteiten hebben gevolgd. De certificaathouder is verplicht de EP-W adviseurs te laten bij- of nascholen op grond van een door het Centraal College van Deskundigen van InstallQ genomen besluit over bij- of nascholing.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Toelichting

Besluiten tot bij- en/of nascholing worden genomen op grond van een door de examencommissie EP vastgestelde set eindtermen, goedgekeurd door het Centraal College van Deskundigen van InstallQ. Besluiten over bij- en nascholing worden opgenomen in het Besluitenoverzicht van het Centraal College van Deskundigen. Het Besluitenoverzicht wordt gepubliceerd op de website van InstallQ.

4.1.2 Intrekken vakbekwaamheid

InstallQ kan het bewijs van vakbekwaamheid ten behoeve van het verrichten van werkzaamheden in het kader van deze BRL intrekken als niet langer wordt voldaan aan de eisen die ter zake van het verkrijgen of behouden van dit bewijs van vakbekwaamheid worden gesteld op het gebied van bijscholing (zie paragraaf 4.1.1), of als voldaan wordt aan criteria zoals opgenomen in paragraaf 10.3.

In het geval van intrekking van de vakbekwaamheid, moet een adviseur opnieuw volledig examen doen. Afhankelijk van de reden van intrekking, kan InstallQ een termijn bepalen waarbinnen de adviseur niet opnieuw een van de modules voor de vakbekwaamheid mag afleggen.

Het Centraal College van Deskundigen van InstallQ kan nadere regels opstellen met betrekking tot de geldigheid van, het behoud van, en het intrekken van het bewijs van vakbekwaamheid.

4.2 **Te verrichten activiteiten**

De certificaathouder verricht een aantal activiteiten. In onderstaande tabel en in de daaropvolgende paragrafen 4.3.1 t/m 4.3.7 is aangegeven welke werkzaamheden de certificaathouder verricht in het kader van het vervaardigen van een energieprestatie-rapport ten behoeve van de toets aan de regels van het Bbl, oplevering, of bestaand.

	Te verrichten werkzaamheden in het kader van een energieprestatie-rapport	Toets Bbl	Oplevering	Bestaand
4.3.1	Informereren opdrachtgever	X	X	X
4.3.2	Opname	X	X	X
4.3.2.1	Opname op basis van tekeningen bij toets Bbl	X		
4.3.2.2	Opname op locatie bij oplevering / bestaand		X	X
4.3.3	Meerekenen later aangebrachte voorzieningen (herlabelen)			X
4.3.4	Berekening van de energieprestatie	X	X	X
4.3.5	Registreren	X	X	X
4.3.6	Levering energieprestatie-rapport	X	X	X
4.3.7	Projectdossier	X	X	X

Er zijn maximaal twee vakbekwame EP-W adviseurs betrokken bij de opname, de berekening van de energieprestatie en de registratie van het energieprestatie-rapport. De registrerende adviseur is eindverantwoordelijk adviseur namens de certificaathouder voor de kwaliteit van het energieprestatie-rapport. De registrerende adviseur heeft altijd of de opname gedaan en/of de energieprestatieberekening gemaakt. In de projectenregistratie (zie

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

paragraaf 6.7.3), het projectdossier (zie paragraaf 4.3.7) en in de uitdraai van de uitvoerfile van het rekenprogramma (zie paragraaf 4.3.6) moeten de namen van de opnemende en registrerende adviseur opgenomen zijn.

Het opnemen van een individuele woning, al dan niet gelegen in een woongebouw, gebeurt, met inachtneming van het gestelde in paragraaf 4.1, door één vakbekwame EP-W adviseur.

4.2.1 Informereren opdrachtgever

De certificaathouder brengt de opdrachtgever er schriftelijk van op de hoogte:

- Dat de gegevens die worden opgenomen zullen worden geregistreerd in EP-Online (zie paragraaf 4.3.5);
- Dat de opdrachtgever het recht heeft het volledige projectdossier op te vragen (zie paragraaf 4.3.7);
- Dat de certificatie-instelling mogelijk een controleonderzoek zal uitvoeren (zie paragraaf 7.1.4);
- Dat het geen toegang verkrijgen tot een woning of woongebouw ten behoeve van een controleonderzoek tot verwijdering kan leiden van het energieprestatie-rapport uit EP-Online (zie paragraaf 7.2.3);
- Dat de certificaathouder de opdrachtgever informeert op het moment dat een certificatie-instelling een of meerdere energieprestatie-rapporten intrekt (zie paragraaf 10.2);
- Vanaf 1 januari 2028: dat de opdrachtgever voor nieuwe gebouwen met een gebruiksoppervlakte > 1000 m² vanaf 1.1.2028 voorafgaand aan het opstellen van een energieprestatie-rapport voor een toets aan het Bbl wettelijk verplicht is te zorgen voor een Whole Life Cycle-Global Warming Potential (WLC-GWP)-berekening.
- Dat de certificaathouder in het kader van de klachtenprocedure (zie bijlage 7) verplicht is aan andere belanghebbenden dan de opdrachtgever informatie te verstrekken om de klacht te kunnen behandelen.

Toelichting

Het gaat daarbij om dat deel van het projectdossier dat inzicht geeft in de opnamegegevens en berekening van de energieprestatie van de in de klacht betrokken woning(en) of woongebouw(en).

De certificaathouder maakt afspraken met de opdrachtgever over het aanleveren van gegevens bij een toets aan de regels van het Bbl, bij oplevering, én bij bestaand (zie bijlage 4).

4.2.2 Opname

De EP-W adviseur neemt een woning of woongebouw op volgens de basisopname of volgens de detailopname (zie paragraaf 3.1), conform de bepalingen in ISSO-publicatie 82.1 [2]. De EP-W/D adviseur maakt voor het maken van de gevraagde berekeningen gebruik van de NTA 8800 [4]. Een EP-W/B adviseur kan op het niveau van de basisopname informatie verzamelen die een EP-W/D adviseur nodig heeft om de hiervoor genoemde berekeningen te maken.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Wel of niet inklappen of invoer “onbekend”

Uitgangspunt bij de basisopname is dat de benodigde informatie visueel waarneembaar is, of dat deze op een andere eenvoudige wijze te achterhalen is. Bij de basisopname zijn de meer gedetailleerde gebouwkenmerken automatisch via de EP-software niet zichtbaar.

De EP-W/D adviseur mag in bepaalde situaties “inklappen”. Deze situaties zijn beschreven in ISSO-publicatie 82.1 [2]. De adviseur legt de reden voor het inklappen vast in het projectdossier (zie bijlage 3).

Het is mogelijk dat een bepaalde invoerparameter niet waarneembaar of herleidbaar is. In dat geval mag de EP-W adviseur volgens ISSO-publicatie 82.1 [2] de optie 'onbekend' gebruiken. De EP-software rekent in dat geval met een zogenaamde forfaitaire waarde.

Gebruik informatiebronnen

De EP-W adviseur maakt gebruik van:

- (Door de opdrachtgever verstrekte) tekeningen en schema's;
- Opnames en inmetingen ter plaatse;
- Informatie van leveranciers en producenten;
- Facturen waarop naast merk en type, ook datum van aanbrengen, gekoppeld aan de betreffende woning of woongebouw, te vinden is;
- Kwaliteits- en gelijkwaardigheidsverklaringen.

Opmerking

De eisen aan de te gebruiken informatiebronnen zijn in ISSO 82.1 [2] voor de verschillende invoergegevens expliciet uitgewerkt.

In alle gevallen gaat de EP-W adviseur in of bij de betreffende woning of het woongebouw na of de door de opdrachtgever ter beschikking gestelde, of via andere bronnen verkregen gegevens, correct en voldoende nauwkeurig zijn om de energieprestatie te kunnen bepalen. De EP-W adviseur neemt een overzicht van door de opdrachtgever of andere bronnen verstrekte gegevens en een bewijs van de door hem uitgevoerde controle hierop in het projectdossier op (zie bijlage 3).

Opmerking 1

Het door derden laten opmeten, maken van plattegronden en oppervlakken, van een woning of woongebouw is toegestaan mits de EP-W adviseur hierop een controle uitvoert en vaststelt dat deze juist zijn.

Toelichting 1

Een niet limitatieve checklist voor de door de opdrachtgever te verstrekken gegevens is als bijlage 4 opgenomen.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Opmerking 2

Een bezoek in de woning of het woongebouw is niet verplicht in het geval sprake is van een energieprestatiebepaling ten behoeve van een toets aan de regels van het Bbl, en onder voorwaarden (zie ISSO-publicatie 82.1 [2]) als er gebruik wordt gemaakt van representativiteit.

Toelichting 2

Als er bij de woningopname een integrale video-opname wordt gemaakt ten behoeve van het maken van plattegronden van een woning, moet de bewoner schriftelijk vooraf toestemming hebben gegeven.

Marges gebruiksoppervlak en totale verliesoppervlak

Bij het bepalen van de gebruiksoppervlakte en de totale verliesoppervlakte volgens ISSO-publicatie 82.1 gelden de volgende marges:

- De toegestane afwijking op de gebruiksoppervlakte (Ag) bedraagt maximaal de grootste van de volgende twee waarden: 3% van Ag of 2 m²;
- De toegestane afwijking op het totale verliesoppervlak (Als) bedraagt maximaal de grootste van de volgende twee waarden: 5% van Als of 3,5 m².

Gebruik gecontroleerde kwaliteits- en gelijkwaardigheidsverklaringen en/of DoP's

Als er voor een toegepaste techniek een gecontroleerde kwaliteitsverklaring of gelijkwaardigheidsverklaring beschikbaar is in de database van BCRG (www.bcr.nl) dan is de EP-W adviseur verplicht deze te gebruiken. Een EP-W/D adviseur is daarnaast verplicht gebruik te maken van een Declaration of Performance (DoP), mits deze gebaseerd is op een Europese geharmoniseerde norm. Gecontroleerde kwaliteits- en gelijkwaardigheidsverklaringen en DoP's dienen te worden opgenomen in het projectdossier (zie paragraaf 4.2.7).

Als er een DoP beschikbaar is voor samengestelde constructies zoals prefab constructies en ramen, dient deze gebruikt te worden. Als er geen DoP beschikbaar is voor samengestelde constructies zoals prefab constructies en ramen, is het toegestaan de U-waarde en de Rc-waarde te bepalen volgens de NTA 8800 en geen gebruik te maken van de betreffende verklaring in de database van BCRG.nl.

Toelichting

Dit kan aan de orde zijn als de uitgangspunten die gebruikt zijn voor de kwaliteitsverklaring in de database duidelijk afwijken (minder gunstig zijn) dan de werkelijke situatie.

Toelichting

Als er voor de bepaling van de thermische prestatie van een scheidingsconstructie een geharmoniseerde norm beschikbaar is, dan moet volgens de Europese Verordening Bouwproducten de thermische kwaliteit van die scheidingsconstructie worden bepaald op basis van de betreffende

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

geharmoniseerde norm, en de thermische prestatie door de fabrikant opgenomen worden in een prestatieverklaring (Declaration of Performance (DoP))

Het is wettelijk verplicht een DoP te accepteren als deze beschikbaar is.

WLC-GWP-berekening (Whole Life Cycle-Global Warming Potential)

De EP adviseur verstrekt op verzoek van de WLC-GWP adviseur, conform ISSO publicatie 82.1, de gevraagde gegevens voor het maken van een WLC-GWP-berekening. De EP adviseur voert het resultaat van de uitkomst van de WLC-GWP berekening correct in de software in. De EP adviseur neemt de uitkomst van de WLC-GWP berekening op in het projectdossier (zie paragraaf 4.2.7).

Toelichting:

Deze berekening is vanaf 1.1.12028 verplicht voor nieuwe gebouwen met een gebruiksoppervlakte > 1000 m² die getoetst worden aan het Bbl. Het maken van en de controle op de gemaakte berekening valt niet onder de scope van deze BRL.

Overnemen van gegevens

De certificaathouder kan opnamegegevens overnemen van een andere certificaathouder. Bij het overnemen van gegevens moeten van elke woning de opnamegegevens worden gecontroleerd en vastgesteld of deze juist zijn. De verantwoordelijkheid voor de juistheid van de gegevens wordt hiermee door de nieuwe certificaathouder overgenomen. In het projectdossier moet worden opgenomen op welke wijze de gegevens zijn gevalideerd.

Opnamegegevens van ingetrokken energieprestatieberekeningen mogen niet opnieuw worden gebruikt, tenzij door middel van een bezoek aan de woning is aangetoond dat de opnamegegevens correct zijn.

4.2.2.1 Opname op basis van tekeningen bij een toets aan de regels van het Bbl

De opname wordt uitgevoerd door een EP-W/D adviseur, volgens ISSO-publicatie 82.1 [2]. Er wordt opgenomen volgens de detailopname. De EP-W/D adviseur gaat uit van de bouwkundige constructies, installaties en voorgenoemde maatregelen, en gebruikt daarbij de meest actuele tekeningen, en installatieschema's en andere informatiebronnen (zie paragraaf 4.2.2).

Voor het bepalen van de energieprestatie van individuele woningen mag gebruik worden gemaakt van representativiteit volgens 4.3. De energieprestatie-rapporten van alle individuele woningen worden geregistreerd.

Toelichting

Voor woningen in woongebouwen hoeft (onder voorwaarden) bij een toets aan de regels van het Bbl geen energieprestatie meer te worden vastgesteld (zie paragraaf 3.1). De opdrachtgever kan desondanks opdracht geven om dit wel te doen.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

De EP-W/D adviseur mag gebruik maken van niet-forfaitaire waarden op het moment dat er nog geen gecontroleerde kwaliteitsverklaring beschikbaar is (zie ISSO 82.1 [2]). De EP-W/D adviseur hanteert in dat geval realistische rekenwaardes die in het projectdossier (zie paragraaf 4.2.7) onderbouwd worden, bijvoorbeeld op basis van vergelijkbare producten, projecten of op basis van analyses en (deel)berekeningen).

Als gebruik wordt gemaakt van seriematig geproduceerde producten, bouwdelen of woningen, mag de EP-W/D adviseur gebruik maken van de kwaliteitsverklaringen van de fabrikant.

Opmerking

De onderbouwing mag ook door andere partijen zoals de toekomstige exploitant van de installatie, fabrikant, leverancier, door een gespecialiseerd adviesbureau of door een andere technisch specialist worden geleverd. De onderbouwing moet toetsbaar zijn en worden vastgelegd in het projectdossier (4.2.7).

4.2.2.2 Opname op locatie bij oplevering of bestaand

De opname wordt uitgevoerd volgens ISSO-publicatie 82.1 [2]. Voor oplevering is de detailopname verplicht, ook als het moment van opnemen niet direct of kort na het moment van oplevering plaatsvindt.

Bij bestaand kan, voor zover de verplichting tot een detailopname niet geldt (zie hoofdstuk 3), een basisopname worden gedaan. Een detailopname wordt uitgevoerd door een EP-W/D adviseur. Een EP-W/B adviseur kan op het niveau van de basisopname informatie verzamelen.

Een basisopname wordt uitgevoerd door een EP-W/B adviseur. Een EP-W/D adviseur voldoet automatisch aan de kwalificaties van de EP-W/B adviseur.

Bij het bepalen van de energieprestatie van een woning of woongebouw bij oplevering of bestaand wordt uitgegaan van de bouwkundige situatie (constructies), gebouwindeling en de installaties zoals deze in de woning of het woongebouw feitelijk aanwezig zijn. Een EP-W adviseur die gebruik maakt van tekeningen, installatieschema's of andere informatiebronnen controleert altijd ter plaatse in en/of bij de betreffende woning of het woongebouw, of deze informatie correct is.

Opmerking

Als installaties niet aangesloten zijn en duidelijk is dat ze ook niet in bedrijf worden genomen, dan worden deze voor de opname buiten beschouwing gelaten.

Bij het bepalen van de energieprestatie bij oplevering gebruikt de EP-W adviseur ook de verzamelde bewijslast met betrekking tot de op het moment van oplevering niet meer zichtbare gegevens (zie bijlage 5).

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Als bij de opname van woningen gebruik wordt gemaakt van representativiteit (zie paragraaf 4.3) hoeft een EP-W adviseur niet elke gelijkende woning te bezoeken als hij zeker heeft gesteld dat hij over de juiste informatie beschikt.

4.2.3 Meerekenen later aangebrachte verbeteringen (bestaand)/(herlabelen)

Indien na het bezoek van de EP-W adviseur verbeteringen in een woning zijn doorgevoerd, kan de certificaathouder die eerder het energieprestatie-rapport heeft geregistreerd, de verbeteringen mee laten wegen in het energieprestatie-rapport, zonder dat de certificaathouder de woning opnieuw bezoekt.

De EP-W adviseur mag de verbeteringen meerekenen als die verbeteringen zijn aangebracht binnen een periode van 24 maanden vanaf de oorspronkelijke opnamedatum.

Meerekenen is toegestaan voor:

- Eén op één-wijzigingen en vervangingen;
- Geometrische wijzigingen met betrekking tot isolatie;
- Geometrische wijziging met betrekking tot de installatie;
- Wijzigingen van distributie en/of afgiftesysteem.

De onder deze clusters vallende maatregelen zijn opgenomen in bijlage 6a.

De EP-W adviseur maakt gebruik van de methodiek en softwareversie ten tijde van de oorspronkelijke opname. De opnamedatum bij het meerekenen van later aangebrachte voorzieningen blijft gelijk aan de datum waarop de woning of het woongebouw bezocht is.

De EP-W adviseur bewijst dat de maatregelen daadwerkelijk zijn toegepast door middel van het in het projectdossier opnemen van een offerte met opdrachtverstrekking, of een gespecificeerde factuur waaruit blijkt dat de verbetering daadwerkelijk op het desbetreffende adres is uitgevoerd.

Bij zonthermische en/of PV-panelen moeten er, behalve het bovengenoemde bewijs, ook foto's gemaakt worden, die visueel te herleiden zijn naar de betreffende woning of woongebouw. Via deze foto's stelt de EP-W adviseur vast of er sprake is van beschaduwing. Als er sprake is van beschaduwing, neemt de EP-W adviseur dit mee in de berekening. Als de foto's geen uitsluitsel geven, moet de EP-W adviseur de gegevens over de beschaduwing bij de woning of het woongebouw opnemen. De EP-W adviseur moet aantonen dat de panelen exclusief en fysiek zijn verbonden aan de gebouwinstallatie en de opbrengst hiervan ten goede komt aan het gebruik in de betreffende woning of het woongebouw.

Opmerking

ISSO-publicatie 82.1 [2] geeft een nadere toelichting op hoe het schriftelijke bewijs er uit mag zien.

4.2.4 Berekening van de energieprestatie

De EP-W adviseur bepaalt de energieprestatie van een woning of woongebouw door middel van de invoer van de gegevens in volgens de BRL 9501 geattesteerde software [3]. De invoer vindt plaats in de meest actuele, geattesteerde versie van de software.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Opmerking

Om te toetsen of bij oplevering voldaan wordt aan de wettelijke energieprestatie-eisen maakt de EP-W adviseur gebruik van de software die geldig was op de datum van registreren van het energieprestatie-rapport bij “toets Bbl”. De registratie vindt plaats met de meest actuele software (zie 4.2.5). Bij de oplevering van appartementen in woongebouwen waarvoor geen energieprestatie-rapport bij “toets Bbl” is geregistreerd, wordt de meest actuele software gebruikt.

Bij gebruik van de mogelijkheid binnen 24 maanden (zie paragraaf 4.2.3) aangebrachte voorzieningen mee te rekenen (herlabelen), vindt de invoer plaats in de geattesteerde software-versie die gebruikt is bij de oorspronkelijke opname. Tussentijdse releases, mits deze geen invloed hebben op de rekenkern van de software, worden wel meegenomen. De EP-W adviseur maakt gebruik van het berichttype voor herlabelen in de software. De opnamedatum van de oorspronkelijke opname blijft gehandhaafd.

4.2.5 Registratie

De EP-W adviseur registreert via de software het energieprestatie-rapport en de vastgestelde energieprestatie, overeenkomstig de voorschriften van EP-Online. De certificaathouder registreert het energieprestatie-rapport binnen drie maanden na de opnamedatum (voor oplevering en bestaand). Voor seriematige nieuwbouw of renovatieprojecten vindt de registratie binnen zes maanden na de opnamedatum plaats.

Uit de registratie moet de naam en het vakbekwaamheidsnummer duidelijk worden van de adviseur die registreert en de adviseur die de opname heeft verricht. Dat kan maar hoeft niet dezelfde adviseur te zijn. Zowel de registratie- als de opname-adviseur moeten een arbeidsovereenkomst hebben met de certificaathouder (zie paragraaf 5.3).

Indien gebruik wordt gemaakt van representativiteit wordt voor alle gelijkende woningen de namen van de EP-W adviseurs vermeld zoals die ook bij de referentiewoning vermeld staan.

Opmerking 1

De registratie in EP-online van het energieprestatie-rapport – oplevering” vindt plaats volgens de geldende softwareversie op het moment van oplevering (zie ook 4.2.4).

Opmerking 2

Bij het toetsen aan de regels van het Bbl is de opnamedatum gelijk aan de registratiedatum.

Opmerking 3

Een energieprestatie-rapport mag alleen worden geregistreerd in opdracht van een opdrachtgever.

Opmerking 4

Er is een apart berichttype voor herlabelen in de software en EP-Online. Het berichttype herlabelen is uitsluitend bedoeld voor het binnen 24 maanden na de opname meerekenen van verbeteringen (zie paragraaf 4.2.3). Het berichttype

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

mag niet worden gebruikt om later dan de geldende termijnen van respectievelijk drie of zes maanden na de opname alsnog te registreren.

Opmerking 5

Onjuiste labels moeten vervangen worden in EP-Online door middel van het aanvragen van vervangrechten. Het aanvragen van vervangrechten verloopt via EP-Online. Vervangen kan binnen 24 maanden na de oorspronkelijke opname.

4.2.6 Levering van het energieprestatie-rapport

De certificaathouder levert de opdrachtgever schriftelijk een energieprestatie-rapport dat voldoet aan de in de wet (zie paragraaf 3.1), de BRL 9500-W en ISSO-publicatie 82.1 [2] gestelde eisen, met daaraan toegevoegd een uitdraai van de uitvoerfile van het rekenprogramma. Op verzoek van de opdrachtgever levert de certificaathouder het energieprestatie-rapport op papier. Op verzoek van de opdrachtgever levert de certificaathouder het volledige projectdossier inclusief alle bijlagen.

De certificaathouder levert het energieprestatie-rapport pas nadat hij deze heeft geregistreerd conform de eisen in 4.2.5.

4.2.7 Projectdossier

Voor elk project wordt een projectdossier bijgehouden. Het projectdossier voldoet aan bijlage 3 en aan de voorwaarden in ISSO 82.1 [2].

Opmerking

ISSO-publicatie 82.1 [2] stelt in de verschillende hoofdstukken specifieke eisen aan het bewijsmateriaal, zoals bijvoorbeeld de te nemen foto's, en het gebruik van verklaringen of over het moment waarop een installatie geplaatst is.

De invoergegevens die leiden tot het bepalen van de energieprestatie dienen reproduceerbaar en toetsbaar te zijn aan de hand van:

- Tekeningen: aannemelijk moet worden gemaakt dat de tekeningen overeenkomen met de situatie tijdens de opname (alleen bij oplevering/bestaand);
- Aantekeningen (bijvoorbeeld waar het gaat om de locatie van installaties op plattegronden)
- Productinformatie zoals datasheets, typeplaatjes en facturen);
- Foto's (overzichts- en detailfoto's waarbij ook de samenhang tussen deze foto's duidelijk is);
- Verklaringen. Als van een kwaliteitsverklaring gebruik wordt gemaakt, wordt dit vastgesteld op basis van merk en type. Merk en type worden aangetoond met foto's of aankoopfactuur.

Het projectdossier is compleet en bevat volledige en correcte informatie. Duidelijk moet zijn wat de herkomst is van de gebruikte informatie (opdrachtgever, aannemer, andere partijen) en de aannemelijkheid van de juistheid van deze informatie (bijvoorbeeld door bewijs van

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2029

controle in het werk). De opgenomen informatie moet herleidbaar zijn naar het betreffende gebouw, kavel, bouwnummer.

Opmerking:

Het opslaan van gegevens in het projectdossier moet voldoen aan de bepalingen uit de AVG.

Als er sprake is van herlabelen (zie paragraaf 4.2.3) wordt dit verwerkt als een addendum op het oorspronkelijke projectdossier.

4.3 Representativiteit

Een energieprestatie-rapport kan, op basis van een al eerder verstrekt energieprestatie-rapport voor een andere, representatieve woning, zonder bezoek aan de woning door de EP-adviseur, worden afgegeven op basis van representativiteit. Hiervan kan zowel bij appartementen als bij eengezinswoningen sprake zijn bij voldoende gelijkende woningen. Voor het bepalen of een woning voldoende gelijkend is, c.q. niet te veel afwijkt, en de overige voorwaarden waaronder representativiteit mag worden toegepast, wordt gebruik gemaakt van ISSO-publicatie 82.1 [2].

Zowel bij het aannemelijk maken dat aan de regels van H4 van het Bbl [5] wordt voldaan, als bij oplevering of bestaand kan gebruik worden gemaakt van representativiteit. Een energieprestatie-rapport voor de ‘referentiewoning’ vormt dan de basis voor het afgeven van het energieprestatie-rapport voor de ‘gelijkende woning’. De bezochte referentiewoning krijgt een individueel energieprestatie-rapport, de niet bezochte woning krijgt een referentie-energieprestatie-rapport.

Opmerking 1

Een woning krijgt alleen een individueel energieprestatie-rapport als deze door de EP-W adviseur bezocht en opgenomen is.

Opmerking 2

Bij het opstellen van het energieprestatie-rapport ten behoeve van de toets aan de regels van het Bbl kan de woning of het woongebouw niet bezocht worden. In die situaties kan op basis van de ontwerptekeningen per woning een individueel energieprestatie-rapport, of een referentie-energieprestatie-rapport bij gebruik van representativiteit worden geregistreerd.

5. EISEN TE STELLEN AAN DE CERTIFICAATHOUDER

5.1 Inschrijving bij Kamer van Koophandel

De certificaathouder staat ingeschreven in het handelsregister.

De certificaathouder is in het bezit van een bewijsstuk, waaruit deze inschrijving blijkt en dat niet ouder is dan één jaar.

Opmerking

Ter bevordering van de rechtszekerheid in het economisch verkeer is er op grond van de Handelsregisterwet een handelsregister dat wordt gehouden door de Kamer van Koophandel Nederland (www.kvk.nl).

5.2 Inloggegevens registratiesysteem

De certificaathouder beschermt de inloggegevens die hij gebruikt voor het registreren van energieprestatie-rapporten in EP-Online, tegen misbruik.

5.3 Personeel

De certificaathouder is vakbekwaam EP-W adviseur conform bijlage 2a of 2b, of heeft een arbeidsovereenkomst met ten minste één EP-W adviseur, zie bijlage 2a en 2b.

Opmerking 1

De vereiste vakbekwaamheid op EP-W/B of een EP-W/D niveau is gerelateerd aan de subdeelgebied(en) waar het bedrijf zich voor certificeert.

Opmerking 2

De EP W/D adviseur voldoet automatisch aan de vakbekwaamheidseis voor een EP W/B adviseur. Ook de EP-U/B adviseur en EP-U/D adviseur voldoen automatisch aan de vakbekwaamheidseis voor een EP-W/B adviseur.

Opmerking 3

Onder een arbeidsovereenkomst wordt ook verstaan een samenwerkings- of licentieovereenkomst. Verantwoordelijkheden van de certificaathouder in het kader van deze BRL kunnen nooit via een samenwerkings- of licentieovereenkomst worden gedelegeerd aan een licentienemer of samenwerkingspartner. De certificaathouder is in alle gevallen verantwoordelijk voor het voldoen aan de eisen uit deze BRL.

De certificaathouder ziet toe op de registratie en zichtbaarheid van het bewijs van vakbekwaamheid (zie paragraaf 4.1) van alle onder zijn certificaat werkende EP-W/B of EP-W/D adviseurs in het Centraal Register Techniek (www.centraalregistertechniek.nl).

In een arbeidsovereenkomst, licentie- of samenwerkingsovereenkomst wordt vastgelegd dat een EP-W adviseur volledig meewerkt aan interne en externe controles.

5.4 Hulpmiddelen en instrumenten

De certificaathouder beschikt over:

- De BRL 9500-W, en op de website van InstallQ gepubliceerde overzicht van interpretatiebesluiten BRL 9500 (zie www.installQ.nl);
- De NTA 8800 [4];
- ISSO-publicatie 82.1 [2];
- De vigerende wetgeving ([1], [5], [6])
- Een meetinstrument om de lengte, breedte en hoogte te kunnen bepalen (zoals rolmaat, elektronische afstandmeter en dergelijke);
- Een digitale camera;
- Een hulpmiddel waarmee de dikte van isolatiematerialen te bepalen is, zoals een prikpen, breinaald of - in geval van open stootvoegen - een voorwerp met een scherpe en een botte kant;
- Een voor BRL 9501 [3] geattesteerd softwareprogramma waarmee de energieprestatie kan worden bepaald.

Opmerking

De certificaathouder moet ten behoeve van de kwaliteitscontrole achteraf en ten behoeve van herlabelen, tot minimaal 24 maanden na de opname van de woning of het woongebouw beschikken over de destijds vigerende versie van de BRL 9500-W, ISSO-publicatie 82.1, de NTA 8800 en volgens BRL 9501 geattesteerde software.

Opmerking

De certificaathouder beschikt ten behoeve van het behandelen van klachten tot minimaal 10 jaar na de opname van de woning of het woongebouw over de in deze periode van toepassing geweest zijnde wet- en regelgeving, de BRL 9500-W, ISSO-publicatie 82.1, de NTA 8800 en tot minimaal 3 jaar over de volgens BRL 9501 geattesteerde software.

Toelichting 1

In ISSO-publicatie 82.1 [2] zijn meer meetinstrumenten genoemd. Deze zijn in sommige situaties handig, maar zijn niet verplicht.

5.5 Onafhankelijkheid

De certificaathouder vermijdt dat zijn onafhankelijkheid en de onder zijn kwaliteitssysteem functionerende EP-adviseurs in de uitoefening van activiteiten in het kader van deze BRL in gevaar zou kunnen komen.

De certificaathouder beschrijft in zijn kwaliteitshandboek hoe de onafhankelijkheid van zijn organisatie en/of de onder zijn kwaliteitsmanagementsysteem opererende EP-adviseurs is geborgd. De certificaathouder maakt daarbij inzichtelijk welke rechtspersoonlijkheid hij heeft en welke (rechts)personen op enige wijze juridisch of economisch verbonden zijn aan de certificaathouder via aandelen of anderszins. Als de certificaathouder onderdeel uitmaakt

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

van een groep of concern, wordt in het kwaliteitshandboek opgenomen welke activiteiten door de aandeelhouders of andere eigendoms- of winstgerechtigden, moeder-, zuster- of dochtervennootschappen worden uitgevoerd. De certificaathouder maakt inzichtelijk welke rechtspersoonlijkheden haar aangesloten of ingehuurde EP adviseurs hebben.

6. INTERNE KWALITEITSBEWAKING

De interne kwaliteitsbewaking moet van zodanige aard zijn dat ter beoordeling van de certificatie-instelling zeker is gesteld, dat de onder certificaat verrichte werkzaamheden voldoen aan de eisen van hoofdstuk 3, 4, 5 en 6.

Werkzaamheden uitgevoerd door derden vallen onder de interne kwaliteitsbewaking.

6.1 Interne audits en projectcontroles

De certificaathouder voert met geplande tussenpozen, maar binnen het eerste halfjaar na het (positief verlopen) toelatingsonderzoek en daarna ten minste 1 x per jaar interne audits uit met als doel vast te stellen of de kwaliteitszorg ten behoeve van de gecertificeerde werkzaamheden is beschreven en geïmplementeerd, en wordt onderhouden en uitgevoerd, volgens de eisen van hoofdstukken 3, 4, 5 en 6. De te beoordelen aspecten worden vastgelegd in een auditschema waaruit blijkt wanneer en door wie elk aspect beoordeeld wordt. De bevindingen van de beoordeling en eventueel te nemen corrigerende maatregelen worden vastgelegd op een intern auditformulier waaruit blijkt dat alle aspecten uit de desbetreffende hoofdstukken beoordeeld zijn.

De certificaathouder controleert binnen het eerste halfjaar na het (positief verlopen) toelatingsonderzoek en vervolgens op jaarbasis per subdeelgebied ten minste 2% van het aantal geregistreerde energieprestatie-rapporten per EP-W adviseur. Energieprestatie-rapporten die zijn opgesteld voor een toets aan de regels van het Bbl [5] worden achteraf op dossier gecontroleerd, met een minimum van twee energieprestatie-rapporten per adviseur. Van energieprestatie-rapporten die zijn opgesteld voor oplevering of bestaand, wordt de helft op dossier gecontroleerd, met een minimum van één energieprestatie-rapport per adviseur. De andere helft van het aantal controles vindt plaats 'in het werk' met een minimum van één energieprestatie-rapport per adviseur.

Opmerking

Deze controles vinden bij voorkeur plaats binnen drie maanden na registratie.

Certificaathouders die jaarlijks meer dan 1000 energieprestatie-rapporten registreren, voeren elk kwartaal dossiercontroles uit.

De certificaathouder controleert, additioneel aan de reguliere jaarlijkse audit, van elke nieuwe adviseur na aanvang van zijn of haar werkzaamheden voor deze certificaathouder, een aantal van energieprestatie-rapporten, volgens de hiernavolgende tabel. Deze controle vindt direct na registratie van deze energieprestatie-rapporten plaats.

Energieprestatie-rapporten die zijn opgesteld voor een toets aan de regels van het Bbl [5] worden op dossier gecontroleerd. Van energieprestatie-rapporten die zijn opgesteld voor oplevering of bestaand, wordt de helft van de controles op dossier gecontroleerd. De andere helft van het aantal controles vindt plaats 'in het werk'.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Opmerking

Met nieuwe adviseur wordt bedoeld die adviseur die voor het eerst energieprestatie-rapporten voor een subdeelgebied opstelt.

Tabel: aantal te controleren rapporten nieuwe adviseurs

	Bij start	Bij start in combinatie met U-Basis	Bij start in combinatie met U Detail (en U Basis)	Bij uitbreiding met U basis	Bij uitbreiding met U-detail (en U Basis)	Bij uitbreiding met W-Detail
Kwalificatie W-Basis	De eerste 10*	De eerste 10, waarvan minimaal 2 U-basis	De eerste 10, waarvan minimaal 2 U-detail	De eerste 5 rapporten U-basis	De eerste 5 U-rapporten, waarvan minimaal 2 U-detail	De eerste 5 rapporten, W-detail
Kwalificatie W Detail (en W Basis)	De eerste 10, waarvan minimaal 2 W-detail	De eerste 10, waarvan minimaal 2 W-detail en minimaal 2 U-basis	De eerste 10, waarvan minimaal 2 op W-detail en minimaal 2 op U-detail niveau	De eerste 5 rapporten U-basis	De eerste 5 U-rapporten, waarvan minimaal 2 op U-detail niveau	N.v.t.

*** Opmerking:**

Als een nieuwe adviseur alleen werkzaamheden verricht voor woongebouwen moeten de tien te controleren energieprestatie-rapporten minimaal op drie woongebouwen betrekking hebben.

Toelichting

Een EP-W/B adviseur kan tegelijkertijd zijn vakbekwaamheid halen voor EP-U/B of EP-U/D, of zijn vakbekwaamheid later uitbreiden naar W/D of U/B of U/D.

Een EP-W/D adviseur is automatisch vakbekwaam voor EP-W/B, en kan tegelijkertijd zijn vakbekwaamheid behalen voor of zijn vakbekwaamheid later uitbreiden naar EP-U/B of EP-U/D.

Een controle van de eerste 10 energieprestatie-rapporten is niet verplicht als een adviseur aantoonbaar, bijvoorbeeld via een portfolio, eerder bij een andere certificaathouder energieprestatie-rapporten voor het betreffende subdeelgebied heeft opgesteld.

Bij elke beoordeling worden alle aspecten van het opnameprotocol, dan wel van de invoergegevens gecontroleerd. De controle vindt tevens plaats op de dossiervorming. Bij constatering van afwijkingen dienen deze aangepast te worden in de software en bij vaststelling van een kritieke afwijking (zie 7.2.6.2) moet het energieprestatie-rapport na het opheffen van de afwijking(en) opnieuw geregistreerd worden. De bevindingen van de beoordeling en eventueel te nemen corrigerende maatregelen worden vastgelegd op een auditformulier waaruit blijkt dat alle benoemde aspecten beoordeeld zijn.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Opmerking

Ook energieprestatie-rapporten na herlabelen worden gecontroleerd. Bij de controle wordt gebruik gemaakt van de softwareversie en methodiek ten tijde van de oorspronkelijke opname. Tussentijdse releases die niet van invloed zijn geweest op de geattesteerde rekenkern van de software worden wel meegenomen.

EP-adviseurs die in een bepaald audit jaar geen opnames en registraties hebben uitgevoerd, vallen buiten deze interne controle. Als een EP-adviseur twee jaar lang geen opnames en registraties heeft gedaan, en daarna weer start, wordt hij intern gecontroleerd als ware het een nieuwe adviseur waarbij voor het aantal controles 50% van de aantallen in bovenstaande tabel worden aangehouden rekenkundig afgerond.

De certificaathouder legt de resultaten van de interne audits en de interne projectencontroles inclusief de geconstateerde afwijkingen, getroffen corrigerende maatregelen en verbeteracties schriftelijk vast en neemt deze op in een register.

De interne auditor dient geheel onafhankelijk te zijn van de functie waarop de audit wordt uitgevoerd. De auditor behoort tijdens het gehele proces een objectieve houding te handhaven om te waarborgen dat de auditbevindingen en auditconclusies alleen gebaseerd zijn op het audit bewijsmateriaal.

Opmerking

Voor kleinere organisaties is het niet mogelijk om interne auditors te hebben die los staan van de activiteit waarop een audit wordt uitgevoerd. Al het mogelijke behoort te worden gedaan om vooringenomenheid uit te sluiten en de objectiviteit te waarborgen. Eénmansbedrijven maken voor een interne audit gebruik van een collega-certificaathouder.

De beoordeling van de energieprestatie-rapporten wordt uitgevoerd door een medewerker die voldoet aan de eisen voor vakbekwaamheid van de EP-W adviseur, in bijlage 2a of 2b. Deze vakbekwame medewerker heeft minimaal één jaar werkervaring als EP-W adviseur. Deze medewerker is niet inhoudelijk betrokken bij de projecten die hij/zij beoordeelt.

Opmerking

De werkzaamheden van een EP-W/D adviseur kunnen niet door een EP-W/B adviseur worden gecontroleerd. De vakbekwame medewerker kan ook een interne auditor van de certificaathouder zijn of een collega-certificaathouder.

Mocht uit een interne audit het vermoeden ontstaan dat een EP-W adviseur fraude pleegt, neemt de certificaathouder zelf maatregelen en meldt de certificaathouder dit bij de Inspectie Leefomgeving & Transport (ILT), de toezichthouder, de certificatie-instelling en InstallQ.

6.2

Kwaliteitshandboek

De certificaathouder moet schriftelijk hebben vastgelegd op welke wijze de kwaliteitszorg ten behoeve van de gecertificeerde werkzaamheden in het bedrijf is geregeld. Deze schriftelijke vastlegging wordt hierna aangeduid met de term 'kwaliteitshandboek'. Dit

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

kwiteitshandboek dient voorzien te zijn van een beschrijving van alle procedures in relatie met de eisen uit deze BRL 9500, hoofdstukken 3, 4, 5 en 6.

Door de certificaathouder ingehuurde adviseurs, of adviseurs die via een samenwerkings- of licentie-overeenkomst onder het certificaat van de certificaathouder werken, vallen onder het kwaliteitssysteem van de certificaathouder.

Het kwaliteitshandboek moet herkenbaar zijn als de vigerende versie.

Opmerking

Wijzigingen in het kwaliteitshandboek moeten aantoonbaar gemeld aan, en begrepen worden door de betrokken medewerkers.

Het kwaliteitshandboek moet van kracht zijn verklaard door de directie (inclusief de wijzigingen).

De certificaathouder wijst een persoon aan die verantwoordelijk is voor het kwaliteitshandboek.

6.3 Kwaliteitsbeleid

Het kwaliteitshandboek bevat een actuele, minimaal eens per drie jaar te vernieuwen, verklaring van de directie van het bedrijf, dat het kwaliteitsbeleid erop is gericht om:

- Energieprestatie-rapporten op te leveren die voldoen aan de eisen van hoofdstuk 3;
- De werkzaamheden te verrichten op een wijze overeenkomstig hoofdstuk 4;
- Het bedrijf blijvend te laten voldoen aan de eisen van hoofdstuk 5;
- De interne kwaliteitsbewaking uit te voeren overeenkomstig hoofdstuk 6.

6.4 Taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden en vakbekwaamheden

In het kwaliteitshandboek moet de plaats in de organisatie zijn beschreven van iedere persoon die gecertificeerde werkzaamheden in het kader van deze BRL uitvoert, met de daarbij behorende taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden en vakbekwaamheden.

Een persoon mag niet worden belast met taken en verantwoordelijkheden waarvoor hij/zij de vakbekwaamheid mist. Met het oog daarop moet de certificaathouder de vakbekwaamheid van de persoon beoordelen voordat hij/zij hem/haar met taken en verantwoordelijkheden belast.

Iedere persoon die betrokken is bij de gecertificeerde werkzaamheden, moet weten en begrijpen welke eisen aan zijn/haar werkzaamheden worden gesteld, en welke verantwoordelijkheden en bevoegdheden hij/zij heeft.

6.5 Geheimhouding

De certificaathouder en alle bij het onderwerp van certificatie betrokken medewerkers (inclusief ingehuurde personen) houden tegenover derden alle gegevens geheim, waarvan zij kennis nemen in het kader van het uitvoeren van alle werkzaamheden die verband houden met het uitvoeren van de opdracht. De geheimhoudingsplicht geldt niet indien deze gegevens worden opgevraagd door de wetgever of certificatie-instelling, of als de opdrachtgever

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

aantoonbaar toestemming heeft gegeven om gegevens aan anderen dan de opdrachtgever te verstrekken.

De wijze waarop geheimhouding is zeker gesteld, moet in het kwaliteitshandboek zijn opgenomen.

6.6 Beschrijving van procedures

Het kwaliteitshandboek voldoet aan 6.1 t/m 6.6 en bevat ten minste procedurebeschrijvingen van:

- de beheersing van de vakbekwaamheid van personen (zie paragraaf 6.7.1);
- het documentenbeheer (zie paragraaf 6.7.2);
- de registratie van projecten (zie paragraaf 6.7.3);
- het beheer van projectdossiers (zie paragraaf 6.7.4);
- de klachtenbehandeling (zie paragraaf 6.7.5),

6.7 Procedure-eisen

6.7.1 Beheersing van de vakbekwaamheid

In het kwaliteitshandboek is aangegeven over welke kennis en ervaring elke persoon, die betrokken is bij het uitvoeren van de gecertificeerde werkzaamheden moet beschikken in relatie tot zijn/haar taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden (zie paragraaf 6.4).

De certificaathouder beschikt over een dossier waaruit blijkt dat deze personen beschikken over de vereiste kennis en ervaring. Het bedrijf moet ervoor zorgen dat zij door middel van het volgen van opleidingen, training of andere maatregelen blijvend aan de eisen van vakbekwaamheid voldoen. Door een certificatie-instelling in het Centraal Register Techniek ten aanzien van een EP-adviseur geregistreerde “gele vlaggen” (zie 10.3) worden door de certificaathouder in het dossier geregistreerd.

Bij aanvang van werkzaamheden in het kader van deze BRL, binnen het eerste half jaar na het positief verlopen toelatingsonderzoek, en daarna minstens één keer per 12 maanden beoordeelt de certificaathouder of de bij de uitvoering van de gecertificeerde werkzaamheden betrokken personen aan de eisen van vakbekwaamheid voldoen.

Van de beoordelingen wordt geregistreerd:

- Wie door wie is beoordeeld, en wanneer;
- De resultaten van de beoordeling;
- De eventuele maatregelen.

Bij deze beoordeling worden ook de resultaten van de door de certificaathouder uitgevoerde audits en projectcontroles (zie paragraaf 6.1) en door de certificatie-instelling uitgevoerde audits en projectcontroles (zie hoofdstuk 7) betrokken, waaronder de kritieke en niet kritieke-afwijkingen (zie hoofdstuk 7) en binnengekomen klachten (zie 6.7.5).

Bij aanvang van werkzaamheden door een EP-W adviseur die eerder of ook werkzaam is voor een andere certificaathouder controleert de certificaathouder in het Centraal Register Techniek of er bij deze adviseur “gele vlaggen geregistreerd staan”.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Toelichting

Gele vlaggen vervallen niet bij het overstappen van een EP adviseur naar een andere certificaathouder.

6.7.2 Documentenbeheer

In het kwaliteitshandboek is een overzicht van de beschikbare documenten opgenomen.

Opmerking

In 5.4 is aangegeven over welke documenten de certificaathouder ten minste moet beschikken.

De certificaathouder wijst in het kwaliteitshandboek iemand aan die verantwoordelijk is voor het beheren van deze documenten. Dit betekent het bewaken dat een document steeds de juiste uitgave is met de juiste wijzigingen of aanvullingen, zoals aangewezen in de BRL 9500-W, en dat bijgehouden wordt waar en bij wie deze documenten zijn.

6.7.3 Projectenregistratie

De certificaathouder neemt elk project, waarvoor opdracht is verworven, op in een projectenregistratie, met vermelding van het subdeelgebied en de datum van de opdracht.

De certificatie-instelling heeft steeds onmiddellijk toegang tot de projectenregistratie, onder andere voor de selectie van de te controleren projecten.

Indien er sprake van is dat een certificatie-instelling een projectcontrole uitvoert tijdens de opname informeert de certificaathouder de certificatie-instelling desgevraagd over plaats en tijd van de opname.

In de projectenregistratie worden verder de volgende gegevens opgenomen:

- Naam en contactgegevens opdrachtgever
- Postcode en huisnummer van de woningen en woongebouwen;
- Naam van de betrokken opnemende en registrerende adviseur en nummer(s) van zijn/haar vakbekwaamheidsbewij(s)(zen);
- Doel waarvoor het energieprestatie-rapport is opgesteld (toets bbl, oplevering, bestaand);
- Indien van toepassing: unieke woning / referentiewoning / gelijkende woning;
- Indien van toepassing, of het gaat om een herlabeling;
- Certificaatnummer;
- Opname- en registratiedatum.

6.7.4 Projectdossier

De certificaathouder houdt voor elk project een projectdossier bij dat voldoet aan de eisen van paragraaf 4.2.7.

De certificaathouder bewaart het projectdossier en het computerdatabestand waarmee het energieprestatie-rapport tot stand is gekomen tot minimaal 15 jaar na afronding van de opdracht.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Opmerking

De bewaarplicht van 15 jaar blijft na het beëindigen van de activiteiten bestaan.

6.7.5 Klachtenbehandeling

De certificaathouder dient te beschikken over een klachtenprocedure die voldoet aan bijlage 7. Klachtenprocedure. Het loket waar klachten kunnen worden ingediend, en de link naar het verplicht te gebruiken klachtenformulier (zie www.installq.nl), moeten voor mogelijke klagers goed vindbaar zijn.

Opmerking

De klachtenprocedure staat, als de certificaathouder een website heeft, in ieder geval op de website. De klachtenprocedure kan ook zijn opgenomen in de algemene voorwaarden behorende bij de offerte en opdrachtbevestiging, meegestuurd worden bij de factuur en/of opgenomen worden op andere digitale media.

De certificaathouder houdt een registratie bij van ontvangen klachten die verband houden met de gecertificeerde werkzaamheden.

Van elke klacht moet vastgelegd worden:

- de datum van ontvangst van de klacht;
- de naam en adres van de klager;
- de verantwoordelijke functionarissen met betrekking tot de klachtbehandeling;
- de personen/adviseur(s) waarover geklaagd wordt;
- een omschrijving van de klacht;
- de woning(en) en/of woongebouw(en) waarop de klacht betrekking heeft (indien het een klacht over een energieprestatie-rapport betreft);
- de datum en wijze van afhandeling;
- de getroffen verbetermaatregelen om herhaling te voorkomen;
- de interne en externe terugkoppeling van de klacht.

Bij een klacht over een energieprestatie-rapport van een woning die onderdeel uitmaakt van een groep gelijkende woningen waarbij gebruik gemaakt is van representativiteit, onderzoekt de certificaathouder of de klacht op meer woningen van toepassing is.

7. EXTERNE KWALITEITSBEWAKING

7.0 Algemeen

De externe kwaliteitsbewaking wordt gevormd door een organisatiegericht onderzoek en een projectgericht onderzoek.

7.1 Toelatingsprocedure

Nadat een bedrijf zich bij een certificatie-instelling heeft aangemeld voor het certificaat, verricht de certificatie-instelling een toelatingsonderzoek. Deze controle vindt plaats op kantoor van de potentiële certificaathouder.

Gecontroleerd wordt of het bedrijf voldoet aan de eisen van hoofdstuk 3, 4, 5 en 6 (organisatiegericht onderzoek). Verder controleert de certificatie-instelling per subdeelgebied ten minste twee energieprestatie-rapporten op het voldoen aan de eisen van hoofdstukken 3 en 4., en wordt gecontroleerd of de energieprestatieberekening voldoet aan de eisen uit ISSO-publicatie 82.1 [2] en de NTA 8800 [4] (projectgericht onderzoek). Eén energieprestatie-rapport wordt achteraf in het werk gecontroleerd en één energieprestatie-rapport op dossier. Als alleen energieprestatie-rapporten ten behoeve van een toets aan het Bbl worden opgesteld, worden twee energieprestatie-rapporten op dossier gecontroleerd.

Een certificaat wordt niet verleend als:

- Een bedrijf, al bij een andere certificatie-instelling voor eenzelfde deelgebied gecertificeerd is en de aanvraag niet wordt gedaan met de intentie om het contract hiervoor met de andere certificatie-instelling op te zeggen;
- Het bedrijf bij een andere certificatie-instelling is geschorst;
- Van het bedrijf het certificaat door enige certificatie-instelling minder dan zes maanden voor de desbetreffende aanvraag is ingetrokken.

Opmerking

Van certificatie bij meerdere certificatie-instellingen voor hetzelfde deelgebied kan alleen tijdelijk sprake zijn in het geval van overstappen (zie paragraaf 7.1.7).

Als een certificatie-instelling constateert dat de certificaathouder ook bij een andere certificatie-instelling is ingeschreven met een andere juridische entiteit (bijvoorbeeld een B.V.), dan meldt de certificatie-instelling dat bij InstallQ.

7.1.1 Organisatiegericht onderzoek, omvang

In het kader van het toelatingsonderzoek is de door de certificatie-instelling te besteden tijd aan het organisatiegericht onderzoek (hoofdstuk 3, 4, 5 en 6) in dat kader niet minder dan de waarden volgens de hierna volgende tabel.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Omvang toelatingsonderzoek:

Organisatiegericht onderzoek			
Aantal uitvoerenden *) op het gebied van de energieprestatie van gebouwen			Omvang (uren)
1	tot en met	4	8
5	tot en met	9	10
10	tot en met	15	12
16	tot en met	30	16
voor elke volgende klasse van 15			+2

*) Tot de uitvoerenden behoren alle EP-W adviseurs (ook de externe) die de werkzaamheden of een deel daarvan verrichten.

De te besteden tijd heeft slechts betrekking op onderzoek en verslaglegging, dus niet op reistijd en overige tijd nodig voor het volledig behandelen van de aanvraag.

Bij certificatie voor verschillende BRL 9500-delen worden de uitvoerenden van alle deelgebieden bij elkaar opgeteld met uitzondering van de deelgebieden die bij een andere certificatie-instelling zijn ondergebracht. Een persoon die voor meerdere deelgebieden wordt ingezet, telt hierbij mee als 1 uitvoerende.

7.1.2 Organisatiegericht onderzoek, inhoud

De certificatie-instelling controleert of

- Het bedrijf,
- Het kwaliteitshandboek van het bedrijf, en
- De implementatie daarvan,

voldoen aan de eisen van hoofdstuk 3, 4, 5 en 6.

7.1.3 Projectgericht toelatingsonderzoek, omvang

In het kader van het projectgerichte toelatingsonderzoek controleert de certificatie-instelling ten minste twee afgeronde energieprestatie-rapporten per subdeelgebied, waarvan één ‘achteraf in het werk’ en één ‘op dossier’. Mocht de potentiële certificaathouder alleen energieprestatie-rapporten voor nieuw te bouwen woningen of woongebouwen maken, worden twee energieprestatie-rapporten ‘op dossier’ gecontroleerd.

De totaal te besteden tijd aan het projectgerichte toelatingsonderzoek bedraagt ten minste 4 uren voor het subdeelgebied ‘basisopname’ en ten minste 5 uren voor het subdeelgebied ‘detailopname’.

De aangegeven te besteden tijd heeft slechts betrekking op onderzoek en verslaglegging, dus niet op reistijd en dergelijke.

7.1.4 Projectgericht onderzoek, inhoud

Controle ‘achteraf in het werk’

Bij een controle ‘achteraf in het werk’ bezoekt de certificatie-instelling de woning of het woongebouw, nadat de (potentiële) certificaathouder het energieprestatie-rapport heeft vastgesteld. De certificatie-instelling controleert, onder andere op basis van het projectdossier, in de woning of het woongebouw of de opnamegegevens (opnameformulieren, tekeningen, bestekken, foto’s, etc.) correct zijn.

Opmerking

De certificatie-instelling spreekt met de certificaathouder af of er een vertegenwoordiger van de certificaathouder met het bezoek meegaat.

Toelichting

Het projectdossier kan bewijs bevatten van getroffen energiebesparende maatregelen die niet zichtbaar zijn.

De certificatie-instelling controleert of het energieprestatie-rapport voldoet aan de eisen in hoofdstukken 3 en 4, waaronder het projectdossier (zie paragraaf 4.3.7) en paragraaf 6.4. De certificatie-instelling controleert daarbij ook of de energieprestatieberekening voldoet aan de eisen uit ISSO-publicatie 82.1 [2] en de NTA 8800 [4].

Opmerking

De controle van de energieprestatieberekening vindt plaats met behulp van de softwareversie zoals deze door de certificaathouder is gebruikt ten tijde van de registratie.

Controle ‘op dossier’

Bij een controle ‘op dossier’ bezoekt de certificatie-instelling de woning of het woongebouw niet. De certificatie-instelling controleert, nadat de (potentiële) certificaathouder het energieprestatie-rapport voor een woning of woongebouw heeft vastgesteld of het projectdossier voldoet aan de eisen van hoofdstuk 4.3.7, en of de opnamegegevens (opnameformulieren, tekeningen, bestekken, foto’s, etc.) correct zijn.

De certificatie-instelling controleert of de software-invoer juist is en of de energieprestatie, voldoet aan de eisen die de wetgever en de BRL hieraan stellen.

Opmerking

De controle van de energieprestatieberekening vindt plaats met behulp van de softwareversie zoals deze door de certificaathouder is gebruikt voor de invoer van de gegevens.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

7.1.5 Rapportage

Van het organisatiegerichte onderzoek wordt een schriftelijke rapportage opgesteld. De rapportage moet alle bevindingen bevatten van de beoordeling van de gecontroleerde onderdelen, inclusief geconstateerde kritieke en niet-kritieke afwijkingen.

Van het projectgerichte onderzoek wordt van elke beoordeelde woning of woongebouw een schriftelijke rapportage opgesteld. De rapportage moet alle bevindingen bevatten van de beoordeling van de gecontroleerde onderdelen inclusief geconstateerde kritieke en niet-kritieke afwijkingen.

7.1.6 Afgifte van het certificaat

In de certificatie-overeenkomst en/of reglementen van de certificatie-instelling zijn de rechten en plichten vastgelegd van de certificaathouder en de certificatie-instelling ten opzichte van elkaar.

Deze rechten en plichten betreffen:

- De voorwaarden waaronder het certificaat wordt verleend zoals vastgelegd in de beoordelingsrichtlijn;
- De door de certificatie-instelling in het kader van de externe kwaliteitsbewaking te verrichten activiteiten;
- Het door de certificaathouder aan de certificatie-instelling, ten behoeve van de externe kwaliteitsbewaking, ter beschikking stellen van documenten en de manier en het moment waarop deze documenten beschikbaar gesteld worden;
- Het door de certificaathouder voor de certificatie-instelling toegang verschaffen tot plaatsen waar de certificatie-instelling controles moet uitvoeren in het kader van de externe kwaliteitsbewaking;
- De door de certificaathouder aan de certificatie-instelling te betalen vergoeding;
- De klachtenbehandeling (zie paragraaf 7.4).

Het certificaat wordt pas verleend nadat het bedrijf een certificatie-overeenkomst heeft gesloten met de certificatie-instelling en als uit de in 7.1.5 bedoelde rapportage blijkt dat de gecontroleerde projecten voldoen aan de eisen van hoofdstuk 3 en 4 en het bedrijf voldoet aan de eisen van hoofdstuk 5 en 6.

7.1.7 Overstappen naar een andere certificatie-instelling

Een certificaathouder kan overstappen naar een andere (hierna te noemen “nieuwe”) certificatie-instelling.

Bij overstappen gelden de volgende voorwaarden:

- Bij overstappen dient de certificaathouder de certificatie-overeenkomst met de bestaande certificatie-instelling na te leven;
- De controles over de periode voor overstappen moeten zijn uitgevoerd;
- Alle kritieke afwijkingen en geregistreerde klachten uit de periode voor overstappen moeten zijn opgelost;
- De overstapperperiode, dat wil zeggen de periode dat de certificaathouder maximaal bij twee certificatie-instellingen gecertificeerd kan zijn, bedraagt maximaal 3 maanden.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

De nieuwe certificatie-instelling informeert bij de bestaande certificatie-instelling:

- of alle controles uit de periode voor overstappen zijn uitgevoerd;
- of alle kritieke afwijkingen en geregistreerde klachten uit de periode voor overstappen zijn opgelost.

De nieuwe certificatie-instelling informeert vooraf bij InstallQ of het certificaat van de certificaathouder in het verleden door een andere certificatie-instelling is ingetrokken of geschorst vanwege het niet naleven van de bepalingen in de BRL en wat de status is van die intrekking of schorsing.

De nieuwe certificatie-instelling informeert bij het Centraal Register Techniek (CRT) of er onder het kwaliteitssysteem van de certificaathouder EP-adviseurs functioneren die met een “gele vlag” (zie 10.3) in het CRT geregistreerd staan.

7.2 Vervolgcontroles

7.2.1 Organisatiegerichte vervolgcontrole, omvang

Een half jaar na het (positief verlopen) toelatingsonderzoek, en vervolgens telkens na verloop van een jaar, wordt door de certificatie-instelling een organisatiegericht onderzoek uitgevoerd. Dit bestaat uit een onderzoek naar het kwaliteitssysteem en naar de implementatie van het kwaliteitssysteem. De controle vindt plaats op het kantoor van de certificaathouder.

De totaal te besteden tijd aan onderzoek naar (de implementatie van) het kwaliteitssysteem bedraagt ten opzichte van de totaal te besteden tijd aan het organisatorisch toelatingsonderzoek volgens paragraaf 7.1.1:

- 4 uur minder bij certificatie voor deelgebied EP-W Basisopname of EP-W Detailopname;
- 3 uur minder bij gelijktijdige certificatie voor deelgebieden EP-W Basisopname en EP-W Detailopname;
- 2 uur minder bij gelijktijdige certificering voor EP-W Basisopname en/of EP-W Detailopname en deelgebieden EP-U Basisopname en/of EP-U Detailopname.

Een half jaar na het (positief verlopen) toelatingsonderzoek, en vervolgens telkens na verloop van een jaar controleert de certificatie-instelling, aanvullend op het organisatorisch onderzoek, op het kantoor van de certificaathouder een aantal dossiers op de kwaliteit van o.a. de “dossievorming” (zie paragraaf 7.2.2).

De tijdsbesteding voor deze dossiercontroles is gerelateerd aan het jaarlijkse aantal geregistreerde energieprestatie-rapporten en komt boven op de tijdsbesteding zoals hierboven genoemd.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Jaarlijks aantal registraties door certificaathouder	Aantal dossiercontroles	Minimale tijdsbesteding (uur)
0-100	2	0,5
101-500	5	1
501-1000	7	1,5
Vanaf 1001 registraties	10	2

7.2.2 Organisatiegerichte vervolgcontrole, inhoud

De certificatie-instelling controleert of het bedrijf, het kwaliteitshandboek van het bedrijf, en de implementatie daarvan, voldoen aan de eisen van hoofdstuk 3, 4, 5 en 6. De certificatie-instelling toetst daarbij ook, aan de hand van de uitdraaien uit EP-Online en het kwaliteitssysteem van de certificaathouder, of alle opnemende en registrerende EP-W adviseurs in beeld zijn.

De certificatie-instelling controleert daarnaast een aantal dossiers op volledigheid volgens artikel 4.2.7 en ISSO-publicatie 82.1 [2] en het voldoen aan de eisen ten aanzien van representativiteit (zie paragraaf 4.3). Deze dossiers dienen tijdens de audit op verzoek van de certificatie-instelling direct getoond te worden. Deze dossiers worden getrokken uit de projectregistratie of uit de registratie van EP-Online.

Toelichting

Overwegingen bij de selectie voor de certificatie-instelling kunnen zijn:

- Adressen met A+ -panden die met de basisopname zijn afgemeld. Gecontroleerd moet worden of dit niet de detailopname moet zijn;
- Adressen in complexen (met dezelfde postcode) die met een individueel label of op basis van representativiteit zijn afgemeld. Het dossier moet voldoen aan de eisen uit paragraaf 4.3.;
- Het in beeld krijgen van de kwaliteit van de dossiers volgens de detailmethode bij toets Bbl, oplevering, bestaand en herlabelen;
- Het in beeld krijgen of de kwaliteit van de dossiers van meerdere adviseurs overeenkomt;
- Het selecteren op adressen of adviseurs als daar een gegronde reden voor is. Een gegronde reden kan een klacht zijn of een adviseur die een rol speelt in dossiers bij huurcommissiezaken of overheidsinstanties;
- Opvallende trends op basis van eigen analyse, indicaties of rapportages vanuit EP-Online. Voorbeelden zijn twijfels over grenslabellen en over ingevoerde onmogelijke en niet realistische waarden van parameters in de software.

7.2.3 Projectgerichte vervolgcontrole, omvang

Een half jaar na het (positief verlopen) toelatingsonderzoek, en vervolgens telkens na verloop van een periode van een jaar, controleert de certificatie-instelling steekproefsgewijs een aantal energieprestatie-rapporten.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Het aantal te controleren energieprestatie-rapporten, de frequentie en de wijze van controleren, worden bepaald op basis van het aantal EP-W adviseurs (B en D) per certificaathouder, in combinatie met het aantal geregistreerde energieprestatie-rapporten.

Opmerking

De steekproef wordt bepaald op basis van het aantal onder het kwaliteitssysteem van de certificaathouder opererende opnemende en registrerende EP-W adviseurs. Het is daarbij niet relevant of de EP-W adviseur in dienst is van de certificaathouder, ingehuurd is of via een samenwerkings- of licentieovereenkomst onder het certificaat van de certificaathouder werkt.

Een half jaar na het (positief verlopen) toelatingsonderzoek, en vervolgens telkens na verloop van een jaar wordt door de certificatie-instelling van elke onder het kwaliteitssysteem van de certificaathouder vallende EP-W adviseur tenminste 0,5% van het aantal energieprestatie-rapporten gecontroleerd, met een minimum van twee energieprestatie-rapporten per EP-W adviseur. Van de eerste twee energieprestatieprestatie-rapporten wordt één energieprestatie-rapport ‘achteraf in het werk’ en één energieprestatie-rapport op dossier gecontroleerd. Voor het bepalen van de steekproefomvang per adviseur worden energieprestatie-rapporten opgesteld volgens de basisopname, en energieprestatie-rapporten opgesteld volgens de detailopname, bij elkaar opgeteld. De verdeling van het aantal te controleren energieprestatie-rapporten naar basis- of detailopname vindt naar rato plaats.

Opmerking

Van adviseurs die alleen energieprestatie-rapporten ten behoeve van een toets aan de regels van het Bbl [5] opnemen en/of registreren, worden energieprestatie-rapporten alleen op dossier gecontroleerd.

Een uitzondering geldt voor EP-W adviseurs die jaarlijks minder dan 50 energieprestatie-rapporten registreren. Deze krijgen één controle per jaar. Afwisselend is dat in het ene jaar een controle achteraf in het werk en in het andere jaar een controle op dossier.

Bij de bepaling van het aantal te controleren rapporten per adviseur wordt rekenkundig afgerond ($\geq 0,5$ wordt 1)

Toelichting

Tot 400 energieprestatie-rapporten geldt een minimum van twee energieprestatie-rapporten. Bij 500 energieprestatie-rapporten en daarna bij elke 200 energieprestatie-rapporten meer, volgt een extra controle.

Van elke vier te controleren energieprestatie-rapporten van elke adviseur meer (boven op het minimum van twee), is minimaal één controle een controle ‘achteraf in het werk’. De verdeling naar basis en detailopname vindt plaats naar rato van het aantal geregistreerde energieprestatie-rapporten.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

De certificatie-instelling selecteert de te controleren energieprestatie-rapporten aselect in EP-Online.

Opmerking 1

Alle geregistreerde energieprestatie-rapporten (zowel individuele als referentie-energieprestatie-rapporten als herlabel-registraties) tellen mee bij het bepalen van de steekproefomvang. Een herlabel-registratie ontslaat een adres dat reeds in de steekproef zit niet van een controle.

Opmerking 2

Als een adviseur voor meerdere certificaathouders werkt, geldt dat de omvang van de steekproef per certificaathouder wordt bepaald op een minimumaantal van 2:

Opmerking 3

Het aantal te controleren energieprestatie-rapporten wordt periodiek vastgesteld, maar niet later dan twee maanden na de periode waarover de controles betrekking hebben. De controles vinden uiterlijk binnen zes maanden na de auditperiode plaats.

Per certificaathouder wordt de steekproef voor de controle van de energieprestatie-rapporten opgesteld volgens de basisopname getrokken op basis van het aantal opnemende EP-W/B adviseurs en de door hen opgenomen aantallen energieprestatie-rapporten.

De steekproef voor de controle van de energieprestatie-rapporten opgesteld volgens de detailopname wordt getrokken op basis van het aantal registrerende EP-W/D adviseurs en de door hen geregistreerde aantallen energieprestatie-rapporten. In alle gevallen zorgt de certificatie-instelling ervoor dat alle EP-W adviseurs minimaal jaarlijks gecontroleerd worden volgens de hiervoor genoemde percentages en aantallen.

Opmerking

De certificatie-instellingen kunnen uit EP-Online informatie krijgen over de energieprestatie-rapporten die door de certificaathouders c.q. EP-W adviseurs zijn opgenomen en geregistreerd.

De certificatie-instelling voert bij certificaathouders die meer dan 10.000 energieprestatie-rapporten per jaar registreren, na afloop van elk kwartaal controles uit (op dossier en/of achteraf in het werk).

Als de bewoner van een in het werk te controleren woning geen toestemming geeft om de woning te betreden, dan volgt automatisch een dossiercontrole door de certificatie-instelling. Een certificatie-instelling kan, in het geval dat de betreffende woning deel uitmaakt van een groep gelijkende woningen van dezelfde opdrachtgever, er ook voor kiezen een andere woning binnen de betreffende groep te controleren. In het geval dat een projectcontrole vervangen wordt door een dossiercontrole dient binnen de steekproef een ander energieprestatie-rapport in plaats van op dossier, op locatie te worden gecontroleerd.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

De getrokken steekproef geeft een getrouw beeld van de kwaliteit van individuele energieprestatie-rapporten, referentie-energieprestatie-rapporten, rapporten opgesteld in het kader van een toets aan de regels van het Bbl, oplevering, bestaand en herlabel-registraties.

De totaal te besteden tijd aan de controle van een energieprestatie-rapport ‘op dossier’ bedraagt ten minste 1,5 uren voor een basisopname en ten minste 2 uren voor een detailopname.

De totaal te besteden tijd aan de controle van een energieprestatie-rapport ‘achteraf in het werk’ bedraagt ten minste 2,5 uren voor een basisopname en ten minste 3 uren voor een detailopname.

De te besteden tijd heeft slechts betrekking op onderzoek en verslaglegging, dus niet op reistijd en dergelijke.

Opmerking:

Als er in een bepaald jaar geen energieprestatierapporten op de basis- en of detailmethode zijn opgesteld en geregistreerd maar het bedrijf wenst wel gecertificeerd te blijven voor dit betreffende (sub)deelgebied, dan zal de certificatie instelling bij de certificaathouder minimaal één energieprestatierapport ‘achteraf in het werk’ en één energieprestatierapport op dossier, per (sub)deelgebied, moeten controleren. Hiermee kan de certificaathouder dan aantonen dat de werkzaamheden nog wel uitgevoerd kunnen worden conform de hieraan gestelde eisen. Als er geen projecten zijn dan kan de certificaathouder pro-forma projecten en het bijbehorende dossier opstellen conform de ISSO 82.1 en die laten controleren door de certificatie instelling.

7.2.4 ~~Projectgerichte vervolgcontrole, inhoud~~

Op de inhoud van de projectgerichte controles zijn de bepalingen van onderdeel 7.1.4 van toepassing.

Opmerking

Herlabel-registraties worden bij een audit integraal met de oorspronkelijke opnamegegevens gecontroleerd. Eventuele fouten in de oorspronkelijke registratie worden meegenomen.

7.2.5 Rapportage

Van het organisatiegerichte vervolgonderzoek wordt een schriftelijke rapportage opgesteld. De rapportage moet alle bevindingen bevatten van de beoordeling van de gecontroleerde onderdelen, inclusief geconstateerde kritieke en niet-kritieke afwijkingen.

Van elk beoordeeld energieprestatie-rapport wordt een schriftelijke rapportage opgesteld. Alle afwijkingen, zowel kritieke als niet kritieke, worden gerapporteerd. Hierbij wordt ook aangegeven welke EP-W adviseur(s) betrokken zijn. De certificatie-instelling zendt deze rapportages, overeenkomstig haar certificatiereglement, voorzien van een schriftelijke conclusie en de eventueel opgelegde sancties, naar de certificaathouder.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

7.2.6 Afwijkingen en sancties

Er zijn sancties van toepassing indien er bij een vervolgcontrole afwijkingen² worden geconstateerd van de eisen van de beoordelingsrichtlijn.

7.2.6.1 Organisatiegerichte controle

Indien de certificatie-instelling bij een organisatiegerichte vervolgcontrole, niet-kritieke afwijkingen vaststelt, dan moet de certificaathouder schriftelijk de corrigerende maatregelen binnen drie maanden aanleveren.

Er is sprake van een kritieke afwijking bij een organisatiegerichte controle indien:

- De afwijking onmiddellijk effect heeft op de kwaliteit van de onder certificaat verleende werkzaamheden (dit kan gelden bij paragrafen 5.3, 6.1, 6.4, 6.7 of 7.2.2 (dossiercontroles) en/of;
- Voorgeschreven onderdelen van het kwaliteitshandboek ontbreken of niet worden toegepast.
- Verantwoordelijkheden van de certificaathouder in het kader van deze BRL via licentie- of samenwerkingsovereenkomsten zijn gedelegeerd aan niet gecertificeerde bedrijven of personen.

Indien de certificatie-instelling bij een organisatiegerichte vervolgcontrole een kritieke afwijking vaststelt, dan moet de certificaathouder schriftelijk de corrigerende maatregelen binnen één maand aanleveren. Als de corrigerende maatregelen niet hebben geleid tot een situatie waarin de afwijkingen naar tevredenheid van de certificatie-instelling zijn opgeheven, volgt binnen drie maanden een extra controle op de onderdelen die niet voldeden. Als bij de extra controle blijkt dat er geen aangetoonde verbeteringen zijn doorgevoerd, zal de schorsingsprocedure zoals beschreven in paragraaf 10.1 in werking gaan.

7.2.6.2 Projectgerichte controle

Indien de certificatie-instelling bij een projectgerichte vervolgcontrole, niet-kritieke afwijkingen vaststelt, dan moet de certificaathouder corrigerende maatregelen nemen en intern doorvoeren. Bij elk jaarlijks regulier organisatorisch onderzoek zullen deze corrigerende maatregelen beoordeeld worden.

² Elke afwijking van de BRL 9500-W of ISSO-publicatie 82.1

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Er is sprake van een kritieke afwijking in een project indien:

- 1.É én of meer afwijkingen³ zijn vastgesteld, waardoor de door de certificaathouder berekende en geregistreerde EP2 de maximaal toegestane afwijking op de door de certificatie-instelling berekende EP2 (Primair fossiel energiegebruik) van de woning of het woongebouw, overschrijdt. Deze maximale afwijking bedraagt bij:
 - een indicator, kleiner of gelijk aan 125 kWh/m² per jaar: 10 kWh/m² per jaar;
 - een indicator, groter dan 125 kWh en kleiner of gelijk aan 435 kWh/m² per jaar: 8% * indicator “Primair fossiel energiegebruik”;
 - een indicator, groter dan 435 kWh/m² per jaar: 35 kWh/m² per jaar.
- 2.E r bij de bepaling van een energieprestatie vijf of meer afwijkingen⁴ in de opname zijn vastgesteld
- 3.E r sprake is van:
 - de inzet van niet vakbekwaam personeel (zie paragraaf 4.1);
 - het gebruik van niet gevalideerde informatie van opdrachtgevers en/of andere bronnen (zie paragraaf 4.3.2);
 - meerdere gegevens die door de EP-W adviseur goed waar te nemen waren en die als “onbekend” zijn ingevoerd (zie paragraaf 4.3.2);
 - woningen of woongebouwen die niet bezocht zijn en die wel bezocht hadden moeten worden (zie paragraaf 4.3.2)
 - een verkeerde registratie in EP-Online (zoals bijvoorbeeld via de basisopname in plaats van detailopname, individueel energieprestatie-rapport in plaats van referentie-energieprestatie-rapport) (zie 4.3.5);
 - onjuiste bewijslast in het projectdossier (zie paragraaf 4.3.7);
 - de inzet van adviseurs die niet in het kwaliteitstelsel van de certificaathouder opgenomen zijn en of niet bekend zijn in EP-Online of het Centraal Register Techniek (zie paragraaf 6.4).

Voor elk energieprestatie-rapport waarin bij de projectgerichte controle een kritieke afwijking is geconstateerd, moet de certificaathouder schriftelijk een oorzaak/omvang analyse en de corrigerende maatregelen binnen één maand aanleveren. Daarnaast levert de certificaathouder aan de opdrachtgever een nieuw energieprestatie-rapport. Het energieprestatie-rapport dient tevens opnieuw hernieuwd te worden in EP-Online. De sanctie bestaat uit een extra projectcontrole.

De extra projectcontrole vindt plaats binnen 3 maanden na vaststellen van de kritieke afwijking, en wordt uitgevoerd bij dezelfde EP-W adviseur(s) die bij de kritieke afwijking betrokken zijn. Als bij de extra controle blijkt dat er geen aangetoonde verbeteringen zijn

³ elke afwijking ten opzichte van de eisen in de BRL 9500-W en/of ISSO publicatie 82.1 die 1% of meer invloed heeft op de opgegeven waarde, uitgedrukt in de prestatie-indicator “Primair Fossiel Energiegebruik”.

⁴ elke afwijking ten opzichte van de eisen in de BRL 9500-W en/of ISSO publicatie 82.1 die 1% of meer invloed heeft op de opgegeven waarde, uitgedrukt in de prestatie-indicator “Primair Fossiel Energiegebruik” en/of een overschrijding van de maximaal toegestane afwijking voor gebruiks- en/of verliesoppervlakte (zie 4.2.2)

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

doorgevoerd, zal de schorsingsprocedure zoals beschreven in paragraaf 10.1 in werking gaan.

Als bij een geconstateerde kritieke afwijking een extra controle door de certificatie-instelling wordt uitgevoerd, voert de certificatie-instelling in het daarop volgende controlejaar een extra controle bij de betrokken EP-W adviseur(s) uit op de door de certificaathouder getroffen corrigerende maatregelen. Mocht uit deze controle blijken dat dat in het project van deze adviseur(s) opnieuw dezelfde kritieke afwijking (ad 3) wordt geconstateerd, onderzoekt de certificatie-instelling in hoevere er sprake is van fraude (zie definitie in 1.4). De certificatie-instelling brengt de certificaathouder van deze beoordeling schriftelijk op de hoogte.

Opmerking

Als de betrokken EP-adviseur(s) in het jaar erop niet meer werkzaam is/zijn voor de certificaathouder, wordt de extra projectcontrole omgezet in een extra reguliere projectcontrole.

Fraude kan leiden tot intrekking van het certificaat door de certificatie-instelling (zie paragraaf 10.2) en/of intrekking van de vakbekwaamheid van de EP-adviseur door InstallQ (zie paragraaf 10.3). De certificatie-instelling meldt voorkomende situaties aan ILT en/of het bevoegd gezag, en aan InstallQ.

De certificatie-instelling houdt een registratie bij van de kritieke afwijkingen waaruit duidelijk wordt welke EP-W adviseur(s) betrokken is/zijn bij een tijdens een projectcontrole geconstateerde kritieke afwijking.

Opmerking:

Als de registrerende adviseur een andere is dan de opnemende adviseur wordt de kritieke afwijking toegewezen aan de registrerende adviseur tenzij de afwijking duidelijk toe te wijzen is aan de adviseur die de opname heeft gedaan.

7.3 Eisen aan de bekwaamheid van personeel van de certificatie-instelling

7.3.1 Auditor (organisatiegerichte controles)

De auditor van de certificatie-instelling, verantwoordelijk voor het uitvoeren van organisatiegerichte controles: voert de audit geheel onafhankelijk en objectief uit. De auditor is de afgelopen drie jaar op geen enkele wijze (organisatorisch, financieel of juridisch) betrokken geweest bij de werkzaamheden van de certificaathouder en/of daarbij betrokken EP-adviseurs die hij controleert. De certificerende instelling heeft de onafhankelijkheid van de auditor in haar kwaliteitssysteem geborgd. Alle auditoren hebben een onafhankelijkheidsverklaring ondertekend.

Toelichting

De Raad voor Accreditatie ziet in haar toezicht op certificatie-instellingen op het voldoen aan ISO 17065 toe op de onafhankelijkheid van auditoren.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

De auditor:

- heeft een HBO werk- en denkniveau;
- beschikt over aantoonbare kennis van de BRL 9500;
- heeft kennis van de relevante voorschriften, met name de referenties uit hoofdstuk 11;
- is in staat te beoordelen of de relevante normen en voorschriften op de juiste wijze worden toegepast;
- beheerst relevante audittechnieken op basis van audittraining (intern of extern);
- heeft een (lead) auditor diploma, bij voorkeur afgegeven door een geaccrediteerde instelling, of
- heeft ten minste 3 jaar werk- of auditervaring op het gebied van certificatie;
- Ter behoud van de bekwaamheid:
 - voert auditwerkzaamheden uit gedurende ten minste 5 dagen per jaar, en
 - ondergaat minstens eenmaal per 3 jaar monitoring en rapportage daarover.

7.3.2 Auditor (projectgerichte controles)

De auditor van de certificatie-instelling, verantwoordelijk voor het uitvoeren van projectgerichte controles, voert de audit geheel onafhankelijk en objectief uit. De auditor is de afgelopen drie jaar op geen enkele wijze (organisatorisch, financieel of juridisch) betrokken geweest bij de werkzaamheden van de EP adviseurs die hij controleert. De certificerende instelling heeft de onafhankelijkheid van de auditor in haar kwaliteitssysteem geborgd. Alle auditoren hebben een onafhankelijkheidsverklaring ondertekend.

Toelichting

De Raad voor Accreditatie ziet in haar toezicht op certificatie-instellingen op het voldoen aan ISO 17065 toe op de onafhankelijkheid van auditoren.

De auditor:

- beschikt voor het beoordelen van een certificaathouder die gecertificeerd is voor het subdeelgebied basisopname: een vakbekwaamheidsbewijs 'Energieprestatie Adviseur Woningbouw basisopname', Energieprestatie Adviseur Utiliteitsbouw basisopname of Energieprestatie Adviseur detailopname;
- beschikt voor het beoordelen van een certificaathouder die gecertificeerd is voor het subdeelgebied detailopname: een vakbekwaamheidsbewijs 'Energieprestatie Adviseur Woningbouw detailopname' of Energieprestatie Adviseur Utiliteitsbouw detailopname';
- heeft kennis van de relevante voorschriften, met name de referenties uit hoofdstuk 11;
- is in staat te beoordelen of de relevante normen en voorschriften op de juiste wijze worden toegepast;
- beheerst relevante audittechnieken op basis van audittraining (intern of extern);
- heeft ten minste 3 jaar werk- of auditervaring op het gebied van energiebesparing en de effecten daarvan.

7.3.3 Beslissers

Aan de bekwaamheid van de medewerker van de certificatie-instelling die beslist over aanvragen voor een certificaat, worden de volgende eisen gesteld:

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

- HBO werk- en denkniveau;
- Voldoende kennis van CI-interne processen om een besluit voor afgifte van het certificaat te kunnen nemen.

7.3.4 Reviewer

Aan de bekwaamheid van de medewerker van de certificatie-instelling die rapportages als bedoeld in 7.1.5 en 7.2.5 beoordeelt, worden de volgende eisen gesteld:

- Minimaal MBO werk- en denkniveau;
- Ten minste 5 jaar werkervaring;
- Aantoonbare kennis van de BRL 9500.

7.4 **Behandeling klachten en beroepen**

De certificatie-instelling dient te beschikken over een klachtenprocedure die voldoet aan de geldende accreditatienorm ISO17065 en bijlage 7. De klachtenprocedure, inclusief het loket waar klachten kunnen worden ingediend, moet voor mogelijke klagers goed vindbaar zijn.

Toelichting:

De klachtenprocedure kan bijvoorbeeld zijn opgenomen op de website van de certificatie-instelling.

De certificatie-instelling houdt een registratie bij van ontvangen klachten en wat het resultaat is van de klachtbehandeling.

Na ontvangst van een klacht over de werkzaamheden van een certificaathouder (zie 6.7.5) gaat de certificatie-instelling na of deze klacht al is gedeponerd bij de betrokken certificaathouder. Als dit niet het geval is, wordt de klager terugverwezen naar de certificaathouder. Als de certificaathouder de klacht niet behandelt, of als het gaat om een beroep op de uitkomst van een door de betrokken certificaathouder afgehandelde klacht, behandelt de certificatie-instelling de klacht of een beroep volgens haar eigen certificatiereglement.

Toelichting:

De behandeling van een klacht of een beroep kan eventueel gecombineerd worden met een reeds geplande audit, binnen de termijnen die hiervoor in bijlage 7 zijn bepaald.

Als een certificaathouder de klacht niet in behandeling neemt of wil nemen kan dit voor de certificatie-instelling reden zijn voor het schrijven van een kritieke afwijking, directe schorsing of intrekking van het certificaat van de betrokken certificaathouder.

Opmerking:

De certificatie-instelling moet ten behoeve van de klachtenprocedure tot minimaal 10 jaar na de opname van de woning of het woongebouw beschikken over de in deze periode van toepassing geweest zijnde wet- en regelgeving, de

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

BRL 9500-W, ISSO-publicatie 82.1, de NTA 8800 en minimaal drie jaar over de volgens BRL 9501 geattesteerde software.

7.5 Rapportage aan InstallQ

Uiterlijk op 1 maart van een kalenderjaar rapporteert de certificatie-instelling aan InstallQ over de resultaten van het door de certificatie-instelling in het voorgaande kalenderjaar gevoerde toezicht op deze BRL. Het format voor de monitoringrapportage wordt jaarlijks door InstallQ in overleg met de certificatie-instellingen vastgesteld, mede op basis van de sturingsinformatie die door de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening of vanuit een publiek toezichthouder worden gevraagd.

De certificatie-instelling levert elk jaar gelijktijdig met de monitoringrapportage, de resultaten van de laatste audit van de Raad voor Accreditatie op het toezicht van de certificatie-instelling voor deze BRL, aan bij InstallQ.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

8. EISEN TE STELLEN AAN HET CERTIFICAAT

8.1 Certificaathouder

Een kwaliteitsverklaring is toegewezen aan één bedrijf, organisatie dan wel rechtspersoon, zoals geregistreerd bij de Kamer van Koophandel, en is niet overdraagbaar.

8.2 Subdeelgebied

Op het certificaat wordt vermeld of de certificaathouder gecertificeerd is voor de basisopname en/of de detailopname.

8.3 Uitvoering van het certificaat

Het certificaat moet voldoen aan bijlage 1,

Ook op het certificaat:

- Is het logo van het “NL-EPBD” keurmerk opgenomen;
- Wordt de naam en het adres van de certificatie-instelling opgenomen;
- Wordt de naam en het adres opgenomen van de certificaathouder;
- Worden de namen opgenomen van de organisatieonderdelen met een ander adres dan de certificaathouder (de nevenvestigingen) die onder het certificaat werken.

Opmerking

Certificerende-instellingen mogen het NL-EPBD keurmerk gebruiken..
Certificaathouders mogen het NL-EPBD keurmerk gebruiken en moeten het merk aanbrengen op een energie-prestatierapport.

8.4 Geldigheidsduur

De geldigheidsduur van het certificaat staat vermeld op het certificaat.

Bij een aanpassing van de beoordelingsrichtlijn stelt InstallQ vast of een regulier vervolgonderzoek moet plaats vinden voordat het nieuwe certificaat kan worden afgegeven.

9. GEBRUIK VAN HET CERTIFICAAT EN HET CERTIFICATIEMERK

De certificaathouder stelt de opdrachtgever van de werkzaamheden, uiterlijk op de dag waarop de schriftelijke opdracht wordt ondertekend, een volledig exemplaar van het certificaat ter beschikking.

Toelichting:

Dit mag ook een digitale verwijzing naar het actuele certificaat op de website van de certificaathouder of de certificatie-instelling zijn.

Bij het gebruik van het certificaat in drukwerk en/of op de website publiceert de certificaathouder het certificaat volledig. Duidelijk moet gemaakt worden dat het certificaat alleen betrekking heeft op het maken en afgeven van een energieprestatie-rapport.

Het certificaat mag alleen gebruikt worden in relatie met werkzaamheden die beschreven zijn in het certificaat. Het niet naleven hiervan kan een directe schorsing van het certificaat tot gevolg hebben.

10. SCHORSING, INTREKKING EN OPSCHORTING VAN HET CERTIFICAAT

Dit hoofdstuk bevat bepalingen inzake de schorsing, intrekking en opschorting van het certificaat. Los van deze bepalingen kan een certificatie-instelling een certificaat intrekken, wanneer de certificatiehouder niet voldoet aan zijn verplichtingen overeenkomstig de certificatie-overeenkomst met de certificatie-instelling.

Een certificatie-instelling stelt InstallQ, de andere certificatie-instellingen en EP Online onverwijld op de hoogte van een schorsing c.q. intrekking van het certificaat. Bij de melding aan InstallQ van een intrekking van een certificaat geeft de certificatie-instelling tevens de reden voor intrekking aan. Bij een intrekking als gevolg van fraude geeft de certificatie-instelling in de melding richting InstallQ tevens de na(a)m(en) van de betrokken EP-adviseur(s) en nummer van zijn/haar vakbekwaamheidsbewijs aan.

10.1 Schorsing

Als de certificatie-instelling tot het oordeel komt dat de certificaathouder geen aangetoonde verbeteringen heeft doorgevoerd, zoals beschreven in paragraaf 7.2.6, dan wordt het certificaat onmiddellijk geschorst.

De certificaathouder mag geen gebruik maken van het geschorste certificaat. Bij schorsing moet de certificaathouder schriftelijk in een plan van aanpak aangeven hoe hij de afwijkingen gaat opheffen, ten genoegen van de certificatie-instelling.

De schorsing duurt maximaal 6 maanden. Binnen deze periode van 6 maanden verricht de certificatie-instelling in het kader van een schorsing op basis van paragraaf 7.2.6.1 een extra organisatorisch gericht onderzoek gericht op de corrigerende maatregelen en in het kader van een schorsing op basis van paragraaf 7.2.6.2 een extra projectgericht onderzoek, ter verificatie van de getroffen corrigerende maatregelen.

De schorsing van het certificaat vervalt op de dag dat de certificatie-instelling vaststelt dat de afwijkingen zijn opgeheven.

10.2 Intrekking certificaat

Het certificaat wordt ingetrokken als:

- een certificaathouder fraude heeft gepleegd (zie definitie in paragraaf 1.4);
- een certificaathouder niet meewerkt aan organisatiegerichte en/of projectgerichte controles (zie hoofdstuk 7)
- een schorsing (volgens 10.1) niet binnen 6 maanden is opgeheven;

De certificaathouder mag geen gebruik maken van het ingetrokken certificaat. De certificatie-instelling informeert InstallQ over het intrekken van het certificaat met de reden van intrekking. Het intrekken van een certificaat wordt door InstallQ bekend gemaakt op de website www.installq.nl.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Opmerking

Naast bovengenoemde mogelijkheden, kan een certificatie-instelling een certificaat intrekken, wanneer de certificatiehouder niet voldoet aan zijn verplichtingen overeenkomstig de certificatie-overeenkomst met de certificatie-instelling.

Bij intrekking van het certificaat worden alle energieprestatie-rapporten, uit de periode waarop het besluit tot intrekking gebaseerd is, verwijderd uit EP-Online op het moment dat

- de steekproef nog niet is uitgevoerd, en/of
- de schorsing het gevolg is van slechte resultaten bij de projectcontroles en geen of onvoldoende verbeteringen zijn gerealiseerd.

Intrekking van energieprestatie-rapporten vindt niet direct plaats als gevolg van een onvoldoende organisatorische controle of als de certificaathouder niet voldoet aan zijn betalingsverplichtingen conform de certificatie-overeenkomst.

Opmerking 1

Na beëindiging van het certificaat door de certificaathouder blijft de verplichting op de certificaathouder rusten om mee te werken aan de controle van de energieprestatie-rapporten die zijn afgegeven in de periode waarover de certificatie-instelling nog geen controle heeft uitgevoerd. Als de certificaathouder niet meewerkt aan deze controle, worden alle labels over de nog niet gecontroleerde periode, door de certificatie-instelling ingetrokken.

Opmerking 2

De organisatie waarvan het certificaat is ingetrokken, blijft verantwoordelijk voor het informeren van de opdrachtgever over de intrekking van de energieprestatie-rapporten.

10.3 Intrekking vakbekwaamheid EP-adviseur

De vakbekwaamheid van een EP-adviseur kan door InstallQ worden ingetrokken:

- 1.a Is een EP-adviseur fraude heeft gepleegd (zie paragraaf 1.4)
- 2.a Is een EP-adviseur twee opeenvolgende jaren een kritieke afwijking krijgt als gevolg van
 - a.h et gebruik van niet gecontroleerde informatie van opdrachtgevers en/of andere bronnen (zie paragraaf 4.2.2);
 - b.h et niet bezoeken van woningen of woongebouwen die wel bezocht hadden moeten worden (zie paragraaf 4.2.2);
 - c.h et verkeerd registreren in EP-Online (zoals bijvoorbeeld via de basisopname in plaats van detailopname, individueel energieprestatie-rapport in plaats van referentie-energieprestatie-rapport) (zie 4.3.5) ter beoordeling van de CI;
- 3.a Is een EP-adviseur onvoldoende meewerkt bij het uitvoeren van interne en externe controles en het oplossen/herstellen van geconstateerde afwijkingen conform paragrafen 6.1 en 7.2.3;

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

4.o p het moment dat een EP-adviseur niet meewerkt met het oplossen/herstellen van geconstateerde kritieke afwijkingen bij interne en/of externe controles conform paragraaf 6.1 en 7.2.3.

De certificatie-instelling levert ter onderbouwing van een voorstel tot intrekking van de vakbekwaamheid van een EP-adviseur de contactgegevens van de EP-W adviseur, dossiers en bewijslast bij InstallQ aan.

In het geval dat sprake is van één kritieke afwijking of een situatie volgens de hiervoor genoemde punten 2 t/m 4 kan de certificatie- instelling eerst een waarschuwing geven in de vorm van een “gele vlag”. Deze “gele vlag” wordt geregistreerd en is zichtbaar via het Centraal Register Techniek voor de adviseur, de certificaathouder en de certificatie-instelling.

Een gele vlag wordt door de certificatie-instelling verwijderd uit het Centraal Register Techniek, op het moment dat een EP-adviseur gedurende twee jaar na de laatste kritieke afwijking geen kritieke afwijkingen meer heeft gehad en direct als de certificatie-instelling constateert dat een EP- adviseur weer volledig meewerkt aan het uitvoeren van interne en externe controles en het oplossen/herstellen van geconstateerde afwijkingen volgens paragrafen 6.1 en 7.2.3.

Bij registratie van de tweede gele vlag wordt de vakbekwaamheid door InstallQ ingetrokken. In geval van een voornemen tot intrekken van de vakbekwaamheid zal InstallQ een concept besluit van deze intrekking aan de EP-adviseur toesturen en deze in de gelegenheid stellen hierop binnen 6 weken te reageren.

Opmerking

Bij overstappen naar een andere certificaathouder blijft een gele vlag geregistreerd staan. Als een EP-adviseur werkt voor meerdere certificaathouders worden eventuele uitgedeelde vlaggen bij elkaar opgeteld.

10.4 Opschorting

De certificaathouder kan de certificatie-instelling verzoeken om het certificaat op te schorten voor een periode van ten hoogste 2 jaar. Indien de periode van opschorting langer is dan 1 jaar zal, eerst een (beperkte) (her)controle moeten plaats vinden voordat opnieuw onder certificaat kan worden geacteerd. Tijdens de periode van opschorting blijft de certificatie-overeenkomst van kracht, behalve dat de certificaathouder geen gebruik mag maken van het certificaat en het certificatiemerk en geen energieprestatie-rapporten registreert.

De certificatie instelling zal het certificaat opschorten voor een periode van ten hoogste 2 jaar als de certificaathouder in de afgelopen auditperiode geen energieprestatierapporten heeft opgesteld en heeft geregistreerd en ook niet wenst mee te werken aan het uitvoeren van pro-forma opgestelde berekeningen conform paragraaf 7.2.3. De opschorting kan ongedaan gemaakt worden nadat de minimale 2 controles conform paragraaf 7.2.3 zijn uitgevoerd.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

11. REFERENTIES

- [1] Omgevingsregeling (www.overheid.nl)
- [2] ISSO-publicatie 82.1 (7e druk, 2026)
- [3] BRL 9501:2026 Methoden voor het berekenen van het energiegebruik van gebouwen en de energetische en financiële gevolgen van energiebesparingsmaatregelen d.d. 29-05-2026
- [4] “NTA 8800:2025+C1:2026 Energieprestatie van gebouwen - Bepalingsmethode”
- [5] Besluit bouwwerken leefomgeving (www.overheid.nl).
- [6] Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (www.overheid.nl)

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Bijlage 1 Model van het certificaat

NL-EPBD[®] procescertificaat voor de afgifte van energieprestatie-rapporten

Naam certificatie-instelling
Adresgegevens

LOGO van
Certificatie-
instelling

nummer:
uitgegeven:
geldig tot:

Energieprestatie-rapport woningen en woongebouwen

NAAM Certificaathouder
Adresgegevens
Nummer Kamer van Koophandel

Verklaring van (naam CI)

Dit procescertificaat is op basis van BRL 9500-W Energieprestatie van Woningen en woongebouwen van <datum> inclusief wijzigingsblad BRL 9500-W van <datum>, afgegeven conform het (naam CI) Reglement voor certificatie.

Subdeelgebied(en): basisopname (en/of) detailopname

Naam CI verklaart dat (naam certificaathouder) voldoet aan de in deze beoordelingsrichtlijn gestelde eisen en dat daarmee het gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat:

- de door de energieprestatieadviseur, werkzaam voor (naam certificaathouder) verrichte werkzaamheden met betrekking tot het afgeven van energieprestatie-rapporten, zijn uitgevoerd volgens de in deze beoordelingsrichtlijn opgenomen eisen;
- met in achtneming van het bovenstaande, de door de (naam certificaathouder) afgegeven energieprestatie-rapporten voor woningen en woongebouwen voldoen aan de daaraan gestelde eisen in het Besluit bouwwerken leefomgeving (afd. 6.4 Energielabel) en de Omgevingsregeling (paragraaf 5.1.2 Energielabels);

Voor (naam CI)

....., directeur

De gebruikers van dit certificaat dient bij (naam CI) te informeren of deze kwaliteitsverklaring nog geldig is.

**Beoordeeld is:
kwaliteitsstelsel
en proces**

Periodieke controle

N.B. Waar tekst geel gemarkeerd is, relevante informatie opnemen.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Bijlage 2a Eisen aan de vakbekwaamheid van de EP-W/B adviseur

Een 'EP-W/B adviseur heeft:

- Ten minste een werk- en denkniveau overeenkomstig een basisberoepsopleiding⁵,
- Kennis van bouwkundige en installatietechnische kenmerken van woningen en woongebouwen, conform de door het CCvD van InstallQ vastgestelde eindtermen;
- Een bewijs van Vakbekwaamheid 'Energieprestatie Adviseur Woningbouw basisopname', verkregen na een examen conform de door het CCvD van InstallQ vastgestelde eindtermen.

Aan de bovengenoemde eis voldoet een adviseur ook als hij/zij beschikt over één van de onderstaande bewijzen:

- Een bewijs van vakbekwaamheid 'Energieprestatie Adviseur Woningbouw detailopname';
- Een bewijs van vakbekwaamheid 'Energieprestatie Adviseur Utiliteitsbouw basisopname';
- Een bewijs van vakbekwaamheid 'Energieprestatie Adviseur Utiliteitsbouw detailopname'.

Verder beschikt een 'EP-W/B adviseur over de volgende vakbekwaamheden:

- Hij/zij is in staat om volgens de voorschriften van de BRL een opname te maken van de bouwkundige schil en de installaties van een woning of woongebouw waarvoor het energieprestatie-rapport basisopname moet worden opgesteld;
- Hij/zij is in staat om volgens de voorschriften van de BRL op basis van gegevens uit een opname de Energieprestatie van een woning of woongebouw te berekenen;
- Hij/zij is in staat om volgens de voorschriften van de BRL een energieprestatie-rapport op te stellen.

⁵ Basisberoepsopleiding zoals bedoeld in de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB).

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Bijlage 2b Eisen aan de vakbekwaamheid van de ‘EP-W/D adviseur

Een ‘EP-W/D adviseur heeft:

- Ten minste een werk- en denkniveau overeenkomstig een hogere beroepsopleiding ⁶,
- Kennis van bouwkundige en installatietechnische kenmerken van woningen en woongebouwen, conform de door het CCvD van InstallQ vastgestelde eindtermen;
- Een bewijs van Vakbekwaamheid ‘Energieprestatie Adviseur Woningbouw detailopname’, verkregen na een examen conform de door het CCvD van InstallQ vastgestelde eindtermen.

Aan de bovengenoemde eis voldoet een adviseur ook als hij/zij beschikt over:

- Een bewijs van Vakbekwaamheid ‘Energieprestatie Adviseur Utiliteitsbouw detailopname’.

Verder beschikt een ‘EP-W/D-adviseur over de volgende vakbekwaamheden:

- Hij/zij is in staat om volgens de voorschriften van de BRL een opname te maken van de bouwkundige schil en de installaties van een woning of woongebouw waarvoor het energieprestatie-rapport moet worden opgesteld;
- Hij/zij is in staat om volgens de voorschriften van de BRL op basis van gegevens uit een opname de Energieprestatie van een woning of woongebouw te berekenen;
- Hij/zij is in staat om volgens de voorschriften van de BRL een energieprestatie-rapport op te stellen.

⁶ Hogere beroepsopleiding zoals bedoeld in de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Bijlage 3 Inhoud projectdossier

Onderdelen	Toelichting
Postcode / huisnummer woning / woongebouw	
Algemeen	
toets Bbl/oplevering nieuwbouw/bestaand	
enkelvoudig/particulier of seriematige nieuwbouw/renovatie	
basis- of detailopname	
bewijs van het schriftelijk informeren van de opdrachtgever (par. 4.3.1)	
het bewijs en onderbouwing op grond waarvan gebruik mag worden gemaakt van door de opdrachtgever aangereikte informatie;	
het aan de opdrachtgever geleverde energieprestatie-rapport	
Bouwkundige gegevens	
een plattegrond (bouwtekening of schets) van de woning of woongebouw, waarop de maatvoering en indeling is aangegeven	
een doorsnede (bouwtekening, schets of foto) waarop de hoogte van de woning of het woongebouw is aangegeven	
de ingevoerde oppervlaktes van vloer, dak, gevels, ramen en panelen	dit mag ook de uitdraai zijn van een digitaal opname-instrument
bouwjaar en/of renovatiejaar (bij renovatiejaar toelichting ingreep);	
type dak (bouwtekening of foto bijvoegen)	
Installatietechnische gegevens	
de locatie van de warmte- en/of koudeopwekkers voor ruimteverwarming en/of -koeling (overzichtsfoto en omschrijving of aanduiding op tekening)	bij toets Bbl o.b.v. ontwerpgegevens
type warmte- en/of koude opwekker voor ruimteverwarming en/of -koeling (foto en/of factuur bijvoegen)	bij toets Bbl o.b.v. ontwerpgegevens
type ventilatiesysteem (foto en/of factuur bijvoegen)	bij toets Bbl o.b.v. ontwerpgegevens
type warmtapwaterinstallatie (foto en/of factuur bijvoegen)	bij toets Bbl o.b.v. ontwerpgegevens
type gebouwgebonden energieproductie (foto en/of factuur toevoegen)	bij toets Bbl o.b.v. ontwerpgegevens
Uitwerking	
onderbouwing van de schematisering en bepaling rekenzones (aan de hand van tekeningen/schetsen van de status van de woning/woongebouw)	
de onderbouwing om conform ISSO-publicatie 82.1 “in te klappen”, oftewel terug te vallen op forfaitaire waarden	

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

alle berekeningen en aanvullende gegevens die volgens ISSO-publicatie 82.1 in het projectdossier moeten zijn opgenomen	bij toets Bbl o.b.v. ontwerpgegevens
een beschrijving van de wijze waarop de thermische eigenschappen zijn bepaald (bijv. isolatiemateriaal en isolatiedikte, of onderbouwing voor de bouwjaarklasse)	bij toets Bbl o.b.v. ontwerpgegevens
een onderbouwing welke elementen/parameters en welke gegevens gebruikt zijn	bij toets Bbl o.b.v. ontwerpgegevens
onderbouwende informatie als individuele appartementen bij nieuwbouw geen energielabel krijgen	bij toets Bbl
Representativiteit (indien van toepassing)	
een onderbouwing op grond waarvan het gebruik maken van representativiteit is toegestaan	
een overzicht van de woningen die tot de deelverzameling behoren	
een overzicht van de bezochte woningen uit de deelverzameling waaruit de steekproef is getrokken om de voor representativiteit van belang zijnde kenmerken vast te stellen	
overzicht van de kenmerken met onderscheid tussen de kenmerken die in de woning en buiten de woning zijn vastgesteld	
omschrijving van aanwezige types en gehanteerde benaming (bijvoorbeeld in database) van de woningen, waaruit woningtype en geometrisch gelijke woningen blijkt.	
wijze waarop de voor representativiteit van belang zijnde kenmerken zijn vastgesteld.	
Resultaat berekening	
het opnameformulier (de invoerfile) inclusief opnamedatum en naam + registratienummer van de adviseur die de woning of het woongebouw opgenomen heeft	
de volledige rapportage (de uitvoerfile) van het rekenprogramma dat gebruikt is om de energieprestatie te berekenen	
de registratiedatum, de naam + registratienummer(s) van de adviseur(s) die het energieprestatie-rapport heeft/hebben opgenomen en/of geregistreerd, en het registratienummer van het energieprestatie-rapport in EP-Online	
de elektronische bestanden van de uitgevoerde energieprestatieberekeningen, en indien gemaakt, de GTO-berekeningen en koellastberekeningen	
De eventuele WLC-GWP berekeningen	Voor nieuwe gebouwen met een gebruiksoppervlakte > 1000 m ² (bij toets Bbl vanaf 1.1.2028) en bij daaropvolgende oplevering
Aanvullend (indien van toepassing)	
alle correspondentie bij eventuele klachten.	

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Bewijsmateriaal (inclusief inhoudsopgave)	
een overzicht met beschikbaar gestelde gegevens door de opdrachtgever (formulier of email, zie voorbeeld bijlage 4), of andere bronnen, wie de gegevens heeft aangeleverd en bewijs van controle door de adviseur	
de tijdens de bouw/renovatie verzamelde gegevens die niet meer waarneembaar zijn bij oplevering (zie bijlage 5)	alleen bij oplevering
gecontroleerde kwaliteits- en gelijkwaardigheidsverklaringen (merk, type) + bewijs (foto's of factuur)	bij toets Bbl o.b.v. ontwerpgegevens
foto's waarbij relevante informatie (typeaanduiding, maatvoering etc.) goed leesbaar is	Bij toets Bbl n.v.t.
facturen op naam en/of adres	Zie ook paragraaf 4.3.2
productdocumentatie van de fabrikant (bij fabrieksmatig geproduceerde elementen) indien van toepassing met kwaliteitsverklaring en/of DoP	Bij toets Bbl voor zover bekend en beschikbaar
onderbouwing eventueel gebruikte forfaitaire waarden	Alleen bij toets Bbl
Indien gebruik wordt gemaakt van herlabelen	
overzicht later aangebrachte wijzigingen (bijlage 6a) + bewijslast	
de volledige rapportage (de uitvoerfile) van het rekenprogramma dat gebruikt is om de energieprestatie te berekenen	
de registratiedatum, de naam + examennummer(s) van de adviseur(s) die heeft/hebben opgenomen en/of geregistreerd, en het registratienummer van het energieprestatie-rapport in EP-Online	
de elektronische bestanden van de uitgevoerde energieprestatieberekeningen, en indien gemaakt, de GTO-berekeningen en dynamische koellastberekeningen.	Alleen bij toets Bbl en bij oplevering
offerte en opdracht of gespecificeerde factuur waaruit blijkt dat de verbetering daadwerkelijk op het desbetreffende adres is uitgevoerd. Bij zonthermische en/of PV-panelen moet ook gebruik worden gemaakt van foto's gemaakt door een fysieke waarneming bij de betreffende woning/woongebouw (inclusief foto's wel/geen beschaduwning)	

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Bijlage 4: Checklist beschikbaar gestelde informatie door opdrachtgever (niet limitatief)

In de onderstaande lijst kan de opdrachtgever aangeven welke informatie van het betreffende gebouw hij of zij beschikbaar stelt aan de EP-adviseur. Via ISSO Open (open.isso.nl) is een standaard intakeformulier te downloaden.

Beschikbare informatie	Tekeningen		
	Toets Bbl	Revisie	Bestek
O Aanvraag bouwvergunning/bouwmelding inclusief Energieprestatieberekening			
O Verleende bouwvergunning			
O Bouwkundige tekeningen op schaal met afmetingen	O	O	O
O Met plattegronden	O	O	O
O Gevelaanzichten	O	O	O
O Dwarsdoorsnede	O	O	O
O Detailtekeningen van de bouwkundige constructies van het gebouw (kunnen ook onderdeel zijn van de eerdergenoemde bouwkundige tekeningen)	O	O	O
O Installatieontwerp van het gebouw (o.a. installatietekeningen voor verwarming, koeling en warmtapwater)	O	O	O
O Ontwerp en installatietekeningen voor verwarming	O	O	O
O Ontwerp en installatietekeningen voor tapwater	O	O	O
O Ontwerp en installatietekeningen voor koeling	O	O	O
O Verklaring dat de installaties voor ruimteverwarming zijn ingeregeld (verklaring waarop is aangegeven dat de inregeling van de installatie voldoet aan de eisen gesteld in het opnameprotocol)			
O Verklaring dat de installaties voor tapwater zijn ingeregeld (verklaring waarop is aangegeven dat de inregeling van de installatie voldoet aan de eisen gesteld in het opnameprotocol)			
O Verklaring dat de installaties voor ruimtekoeling zijn ingeregeld (verklaring waarop is aangegeven dat de inregeling van de installatie voldoet aan de eisen gesteld in het opnameprotocol)			
O Verzamellijsten met daarop de installaties, zoals bijvoorbeeld type opwekkers voor ruimteverwarming e.d.			
O Verzamellijsten met daarop de installaties, zoals bijvoorbeeld type opwekkers voor tapwater e.d.			
O Verzamellijsten met daarop de installaties, zoals bijvoorbeeld type opwekkers voor ruimtekoeling e.d.			
O Verzamellijsten met daarop type kozijnen en beglazingen			

Ingevuld door (naam + bedrijfsnaam):

Paraaf:

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Bijlage 5: Te verzamelen bewijsmateriaal tijdens bouw/renovatie

Voor het opstellen van de energieprestatie bij oplevering van een gebouw moet er bewijsmateriaal worden verzameld. Deze bijlage geeft een overzicht van het bewijsmateriaal dat moet worden verzameld tijdens het bouwproces, omdat dit na oplevering van het gebouw niet meer is waar te nemen. Behalve het hiergenoemde bewijsmateriaal kunnen ook rekeningen en getekende opdrachtbrieven als bewijsmateriaal worden gebruikt. Als er geen bewijsmateriaal van een bepaald aspect aanwezig is, wordt uitgegaan van de forfaitaire waarden van dat aspect. Als het een bouwproject betreft waarin meerdere woningen worden gebouwd, moet per type woning het onderstaande bewijsmateriaal worden verzameld.

Overzicht van het te verzamelen bewijsmateriaal voor de thermische schil

Te bewijzen aspecten	Van	Eisen bewijslast
Dikte isolatiemateriaal	alle gevels ¹⁾ alle daken ¹⁾ alle begane grondvloeren en vloeren grenzend aan buitenlucht	Overzichtsfoto waan de totale gevel en foto's waarop duidelijk te zien is wat de dikte is van het isolatiemateriaal. Op de foto moet duidelijk zichtbaar zijn dat de duimstok waarmee de dikte wordt bepaald, aanligt tegen de binnenwand en dat de duimstok loodrecht op de dikte van het isolatiemateriaal staat. In afwijking kan ook worden volstaan met een rekening waarop is aangeven dat bij de betreffende woning(en) bepaalde isolatiedikte is toegepast. De rekening moet dan aangeven om welke woning(en) het gaat. Indien er verschillende isolatiedikten en/of verschillende materialen worden toegepast, moet dit per dikte en type worden aangetoond. Indien er isolatiemateriaal is gebruikt dat is voorzien van een KOMO-atteest/certificaat moet dit KOMO-atteest-certificaat ook bijgevoegd worden.
Type isolatiemateriaal	alle gevels ¹⁾ alle daken ¹⁾ alle begane grondvloeren en vloeren grenzend aan buitenlucht	Overzichtsfoto waarop de totale gevel en het dak zijn te zien en foto's van het merk en type isolatiemateriaal ter plekke gemaakt van de bouwkundige constructie. In afwijking kan ook worden volstaan met een rekening

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

		<p>waarop is aangegeven dat bij de betreffende woning(en) een bepaald type isolatiemateriaal met een bepaalde dikte is toegepast. De rekening moet dan aangeven om welke woning(en) het gaat.</p> <p>Indien er isolatiemateriaal is gebruikt dat is voorzien van een attest moet dit attest ook worden bijgevoegd.</p>
Plaatsing isolatiemateriaal	<p>alle gevels ¹⁾</p> <p>alle daken ¹⁾</p> <p>alle begane grondvloeren en vloeren grenzend aan buitenlucht</p>	<p>Overzichtsfoto waarop de totale gevel en het dak zijn te zien en foto's waarop duidelijk te zien is dat de isolatie goed op elkaar aansluit bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het kozijn van raam en/of deur; • dak; • begane grondvloer; • aansluiting van het isolatiemateriaal op elkaar, op minimaal vier verschillende plekken van de gevel.
<p>1) Indien de gevel of het dak bestaat uit een prefab deel en een niet-prefab deel moet van beide delen bewijs worden verzameld.</p> <p>Om aan te geven dat de foto's bij de betreffende woningen horen, moeten er overzichtsfoto's worden gemaakt waaruit duidelijk blijkt dat het om de betreffende woning gaat. Optioneel: druk op de foto's de GPS-coördinaten, datum en tijdsaanduiding af.</p>		

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Bijlage 6a: Toegestane later mee te rekenen maatregelen (herlabelen)

Voor een nadere toelichting op de clusters in bijlagen 6a en 6b, zie ISSO-publicatie 82.1

Cluster	Categorie	Maatregelen	Wijzigingsniveau
Eén op één vervangingen of wijzigingen	Eigenschappen installatie en isolatie	Kruipruimte-isolatie	Eén op één vervangingen of wijzigingen
		Vloerisolatie	
		Gevelisolatie	
		Dakisolatie	
		Deuren	
		Panelen	
		Beglazing	
		Ventilatie	
		Verwarming	
		Tapwater	
		Koeling	
		Gebouwbonden energieproductie	
Geometrische wijziging met betrekking tot isolatie	Eigenschappen isolatie	Gevelisolatie	Wijziging indeling
		Dakisolatie	
		Deuren	
		Panelen	
		Beglazing	
Geometrische wijziging met betrekking tot installatie	Eigenschappen installatie	Verwarming	Wijziging indeling
		Tapwater	Wijziging indeling
		Koeling	Wijziging indeling
			Wijziging met betrekking tot zonwering, overstek en belemmering
Wijzigingen met betrekking tot distributie en/of afgiftesystemen	Eigenschappen installatie	Ventilatie	Wijziging afgiftesysteem
			Wijziging in distributie
		Verwarming	Wijziging in distributie
			Wijziging in afgiftesysteem
			Wijziging in regeling
			Wijziging in afgiftesysteem
		Tapwater	Wijziging in afgiftesysteem
		Koeling	Wijziging in distributie
			Wijziging in afgiftesysteem
			Wijziging in regeling

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Bijlage 6b : Niet toegestane later mee te rekenen maatregelen (herlabelen)			
Cluster	Categorie	Maatregelen	Wijzigingsniveau
Geometrische wijzigingen	Geometrische wijzigingen oppervlakte, isolatie en installatie	Plattegrond en gebruiksoppervlakte	Wijziging in gebruiks- of verliesoppervlakte
			Wijziging in indeling
		Gevelaanzichten	Wijziging in gebruiks- of verliesoppervlakte
			Wijziging in indeling
		Vloerisolatie	Isolatie aan de binnenzijde
		Gevelisolatie	Isolatie aan de binnenzijde
			Isoleren elementen buiten de thermische zone
		Dakisolatie	Isolatie aan de binnenzijde
			Isoleren elementen buiten de thermische zone
		Ventilatie	Wijziging in indeling
		Koeling	Wijziging in indeling
			Wijziging mbt zonwering, overstek of belemmering
		Wijzigingen aan installatie	Eigenschappen installatie
Tapwater			
Verwarming			
Koeling			
Gebouwgebonden energieproductie			

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Bijlage 7 Klachtenprocedure

Algemene uitgangspunten bij de klachtenprocedure

- Een klacht is een uiting van ontevredenheid met betrekking tot in het kader van de BRL 9500 uitgevoerde activiteiten inclusief de onder certificatie geregistreerde energie-prestatierapporten.
- Klachten kunnen ingediend worden door opdrachtgevers, gebouweigenaren, huurders, certificaathouders, het bevoegd gezag⁷, toezichthoudende organisaties⁸ en schemabeheerder InstallQ.
- Klagers ontvangen binnen twee weken een schriftelijke bevestiging van ontvangst van de klacht.
- Binnen zes weken ontvangen klagers schriftelijk het besluit op de ingediende klacht. Verlenging is, mits schriftelijk naar de klager onderbouwd, mogelijk met maximaal zes weken.
- Voor klachten over energieprestatie-rapporten geldt dat binnen twee weken na ontvangst van een besluit op de klacht in beroep kan worden gegaan tegen de uitkomst.
- Klagers ontvangen binnen twee weken een schriftelijke bevestiging van ontvangst van het beroep.
- Binnen zes weken ontvangen klagers schriftelijk het besluit op het beroep. Verlenging is, mits schriftelijk naar de klager onderbouwd, mogelijk met maximaal zes weken.
- De klachtenprocedure is van toepassing op energieprestatie-rapporten die geregistreerd worden na de datum waarop deze BRL in werking treedt na aanwijzing in de wet door het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.

Klacht over het functioneren van een certificaathouder of certificatie-instelling

- Een klacht over het functioneren van een certificaathouder wordt ingediend bij de certificaathouder, een klacht over het functioneren van een certificatie-instelling wordt ingediend bij de certificatie-instelling.
- Klachten kunnen ingediend tot maximaal zes maanden na het beëindigen van de werkzaamheden in het kader van het opstellen van het energieprestatie-rapport door de certificaathouder of in het kader van het controleren van de energieprestatie-rapporten door de certificatie-instelling.

Klacht over de uitkomst van een energieprestatie-rapport (energielabel)

- Klachten over de uitkomst van een energieprestatie-rapport worden ingediend bij de certificaathouder onder wiens verantwoordelijkheid het energieprestatie-rapport is geregistreerd. Als de certificaathouder de klacht niet of niet naar tevredenheid van de klager afhandelt, kan de klager zijn klacht indienen bij de certificatie-instelling waarmee de certificaathouder een certificatie-overeenkomst heeft (beroep).
- De certificatie-instelling legt in haar certificatie-overeenkomst met de certificaathouder afspraken vast waar het gaat om de kosten van de certificatie-instelling voor de behandeling van klachten die door de certificaathouder niet of niet naar genoegen van de klager worden afgehandeld (beroep).

⁷ het bevoegd gezag zoals de gemeente, provincie en minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.

⁸ waaronder de huurcommissie, inspectie leefomgeving en transport en Omgevingsdiensten en minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Een klacht over het resultaat van een energieprestatie-rapport wordt bij de certificaathouder ingediend. Als de certificaathouder de klacht niet naar tevredenheid van de klager afhandelt, kan de klager in beroep bij de certificatie-instelling. Als de certificaathouder niet reageert op een klacht, richt de klager zich tot de certificatie-instelling. De certificatie-instelling zal de certificaathouder aanspreken op het afhandelen van de klacht, of het dossier opvragen om de klacht op kosten van de certificaathouder af te handelen.

- Als de klager een huurder is, maakt deze een klacht over een energieprestatie-rapport kenbaar bij de verhuurder. Als de verhuurder niet reageert of de klacht niet tot tevredenheid van de huurder heeft afgehandeld, kan de huurder de klacht indienen bij de certificaathouder, onder wiens verantwoordelijkheid het energieprestatie-rapport is geregistreerd.
- Met het indienen van een klacht of beroep door een eigenaar of huurder van een woning, woongebouw of utiliteitsgebouw, stemt de klager automatisch in met een eventueel controlebezoek door de certificaathouder of certificatie-instelling.
- Klachten over de uitkomst van een energieprestatie-rapport kunnen tot maximaal drie jaar na de registratiedatum van een energieprestatie-rapport, worden ingediend. Een uitzondering wordt gemaakt voor situaties waarbij er een klacht is ingediend door het bevoegd gezag of een toezichthouder en waarbij een certificaathouder structureel foutieve energieprestatie-rapporten lijkt te hebben uitgegeven, en er meerdere energieprestatierapporten betrokken zijn. In deze situatie kunnen klachten gedurende de hele geldigheidsduur van het energieprestatie-rapport worden ingediend. De geldigheid is nu wettelijk vastgesteld op maximaal 10 jaar)
- Een klacht over een energieprestatie-rapport wordt alleen in behandeling genomen als er sprake is van gereede twijfel. Dat wil zeggen dat er voldoende reden is om te betwijfelen of:
 - de energieprestatie-berekening overeenkomstig de ten tijde van de opname vigerende BRL 9500 en de hierin aangewezen NTA-, NEN- of andere normen en ISSO-publicaties, is opgesteld; en
 - de vermeldingen op het certificaat niet overeenkomen met de werkelijkheid ten tijde van de opname.
- De klager dient via het verplichte klachtenformulier (zie www.installq.nl) zijn klacht in, en onderbouwt zo mogelijk met behulp van foto's, facturen, documenten, welke gegevens van het energielabel of het energieprestatie-rapport op basis waarvan het energielabel is vastgesteld, niet correct zijn. De klager verklaart dat de bouw- en installatietechnische situatie van de betreffende woning, het woongebouw of het utiliteitsgebouw ten opzichte van de oorspronkelijke opname niet is gewijzigd.
- Een klacht of beroep wordt gegrond verklaard en de klager in het gelijk gesteld, als blijkt dat er door de certificaathouder verkeerde gegevens zijn gehanteerd.
- Als de certificaathouder of de certificatie-instelling tot de conclusie komt dat er sprake is van een niet kritieke afwijking in de energieprestatie-berekening, wel leidend tot een ander energielabel zorgt de certificaathouder kosteloos voor het opstellen en vervangen van het energieprestatierapport.
- Als de certificaathouder of de certificatie-instelling tot de conclusie komt dat er sprake is van een kritieke afwijking in de energieprestatieberekening volgens artikel 7.2.6.2 BRL 9500 (onderdeel 1), al dan niet leidend tot een ander energielabel, zorgt de certificaathouder kosteloos voor het opstellen en vervangen van het energieprestatierapport.
- Uitsluitend het energieprestatierapport waarbij wordt geconstateerd dat sprake is van:
 - een kritieke afwijking volgens 7.2.6.2 BRL 9500 (onderdeel 1) , of

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

○ een niet-kritieke afwijking, leidend tot een ander energielabel)
wordt vervangen, tenzij uit de door de certificaathouder uit te voeren omvang-/oorzaakanalyse blijkt dat dezelfde kritieke afwijking betrekking heeft op meerdere energieprestatie-rapporten. In dat geval worden alle betrokken energieprestatie-rapporten hersteld en vervangen.

Toelichting:

In het geval dat sprake is van een in het gelijkgestelde huurder wordt het nieuwe energieprestatie-rapport aan de verhuurder verstrekt en de huurder daarover geïnformeerd. De huurder zal op basis hiervan, al dan niet via de huurcommissie, de verhuurder kunnen vragen om een aangepaste huurprijs. Als een andere indiener dan de eigenaar in het gelijk wordt gesteld, wordt het nieuwe energieprestatierapport aan de eigenaar verstrekt, tenzij de indiener de nieuwe eigenaar is. De nieuwe eigenaar kan op basis hiervan andere stappen ondernemen.

ENERGIEPRESTATIE WONINGEN EN WOONGEBOUWEN
Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-W d.d. 29-05-2026

Overzicht type klachten en waar in te dienen

Type klacht	Omschrijving	Waar in te dienen	Indieningstermijn
Klacht over de werkwijze van een certificaathouder of een EP-adviseur	Klacht over onjuiste uitvoering van werkzaamheden (bijvoorbeeld opname niet goed uitgevoerd, geen reactie op vragen)	Certificaathouder, of direct bij de certificatie-instelling als de certificaathouder niet binnen 2 weken reageert	Tot maximaal zes maanden na registratie energieprestatie-rapport door certificaathouder
Klacht over de werkwijze van een certificatie-instelling	Klacht over onjuiste uitvoering van werkzaamheden (toezicht op uitvoering van de BRL 9500)	Certificatie-instelling	Tot maximaal zes maanden na uitvoering werkzaamheden door certificatie-instelling
Klacht over een energieprestatie-rapport	Klacht over vermeend verkeerd energielabel als gevolg van kritieke afwijking bij energieprestatie-berekening	Een certificaathouder, of als deze niet binnen 2 weken een ontvangstbevestiging heeft gestuurd, of binnen zes weken geen besluit heeft genomen, bij de certificatie-instelling	Tot maximaal 3 jaar na registratie energieprestatie-rapport Tot maximaal 10 jaar na registratie voor klacht van bevoegd gezag of toezichthouder én intrekking betreft van meerdere energieprestatie-rapporten
Beroep bij een energieprestatie-rapport (igv afhandeling klacht door certificaathouder)	Niet naar tevredenheid afgehandelde klacht over vermeend verkeerd energielabel als gevolg van kritieke afwijking bij energieprestatie-berekening	Een certificatie-instelling	Maximaal twee weken na ontvangst besluit certificaathouder betreffende de klacht door klager.
Beroep over de Certificatie-instelling (igv afhandeling klacht door certificatie-instelling)	Als een certificatie-instelling zelf een klacht niet naar tevredenheid van de klager afhandelt	Beroep bij de Certificatie-instelling (CI) of Raad voor Accreditatie	